

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

okv@gov.fi

**ASIA VASTINE SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN SELVITYKSEN 19.4.2022
JOHDOSTA, diaarinumero OKV/454/10/2022.**

KANTELIJAT

Yhteensä 849 henkilöä, jotka lueteltu 2.2.2022 laaditussa kantelun liitteissä 1 ja 2 sekä sen 16.2.2022 täydennyksen liitteissä 1a ja 2 a luetellut SOTE-henkilöstöön kuuluvat työntekijät ja muut, kuin SOTE-henkilöstöön kuuluvat kansalaiset.

ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE

Asianajaja Leena Kenttämies

Asianajotoimisto Leena Kenttämies Oy

Lautamiehentie 12, 11130 Riihimäki

Puh: 040-588 5961

Sähköposti: leena.kenttamies@kenttamies.fi

1. TARTUNTATAUTILAIN 48 a§:n PERUSTUSLAINVASTAISUUS JA STM:n VASTUU TÄSTÄ

STM vastaa selvityksessään OKA:lle: "STM katsoo, että eduskunta perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella on arvioinut tartuntatautilain 48 a §:n voimassaolon valtiosääntöoikeudellisen hyväksyttävyyden 31.12.2022 saakka. Valtioneuvosto seuraa joka tapauksessa tarkoin covid-19-epidemiatilanteen kehittymistä ja kaikkien tartuntatautilakiin covid-19-epidemian vuoksi tehtyjen määräaikaisten säännösten tehokkuutta ja tarpeellisuutta. Valtioneuvosto ryhtyy välittömästi toimiin lainsäädännön muuttamiseksi tai kumoamiseksi tilanteessa, jossa sääntelylle ei enää olisi olemassa valtiosääntöoikeudellisesti hyväksyttäviä syitä: tartuntatautilain 48 a §:n osalta näin ei kuitenkaan toistaiseksi ole".(s. 8)

Perustuslain 19 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Kun Perustuslakivaliokunta ei nähnyt TTL 48a §:n 3 momentin nostavan esiin minkäänlaisia perusoikeuskysymyksiä, jäi osa perusoikeuskysymyksistä valiokunnassa käsittelemättä.

Koska Perustuslakivaliokunta jätti TTL 48 a §:n 3 momentin punnitsematta, ei STM ole suunnitellut, ohjannut ja valvonut Perustuslain 19 §:n 3 momentin toteutumista, mistä seurauksena on ollut SOTE-henkilöstöä syrjivät käytännöt työpaikoilla. Julkinen valta ei siten ole edistänyt rokottamattomien sotelaisten väestöryhmän psykososiaalista terveyttä työpaikoilla, mistä syystä heitä syrjitään.

Lopputulos on siten se, että julkisen vallan perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumisen turvaamisen suunnittelu, ohjaus ja valvonta ovat jääneet tekemättä koska TTL 48a §:n perustuslaillisuus on Perustuslakivaliokunnassa jäänyt punnitsematta. Vastuussa tästä on Sosiaali- ja terveysministeriö, koska Tartuntatautilain (1227/2016) 7 §:n 1 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Ministeriö vastaa valtakunnallisesta terveydenhuollon häiriötilanteisiin tai niiden uhkaan varautumisesta ja näiden tilanteiden johtamisesta.

Toistamme perusteluiksi sellaisenaan Pauli Rautiaisen perustuslakiblogissaan 16.12.2021 kirjoituksen (liite 2) <https://perustuslakiblogi.wordpress.com/2021/12/16/pauli-rautiainen-quo-vadis-perustuslakivaliokunta/> : "... Tästä päästäänkin tänään annettuun [lausuntoon](#) terveydenhoitohenkilöstön rokotusvelvollisuudesta eli tartuntatautilakiin lisättävästä uudesta 48a §:stä. Uudessa pykälässä on kolme momenttia. Perustuslakivaliokunnan lausunnossa arvioidaan niistä kahta ensimmäistä ellei kolmannen arvioinniksi lasketa lausunnon lyhyttä toteamusta siitä, että uudella pykälällä on välillisiä vaikutuksia lukuisiin perusoikeuksiin. Kolmannesta momentista valiokunta siis käytännössä vaikenee. Siinä säädetään:

"Jos työntekijä ei täytä 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä, työnantajan on ensisijaisesti tarjottava työntekijälle muuta työsopimuksen mukaista työtä tai jos tällaista ei ole tarjolla, muuta työntekijälle sopivaa työtä. Jos tällaistaakaan työtä ei ole tarjolla tai työntekijä ei suostu sitä vastaanottamaan, työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta työnteon estymisen ajalta, ellei toisin ole sovittu."

Perustuslakivaliokunta ei siis nähnyt tämän momentin nostavan esiin minkäänlaisia perusoikeuskysymyksiä. Näin siitäkin huolimatta, että säännöksen avulla ihmistä estetään elättämästä itseään työllä (työsuhde ei katkea vaan vain palkanmaksu) ja työnteon näin estyessä työntekijän toimeentuloa ei turvattaisi työttömyysturvalain mukaisilla etuuksilla. Hänestä ei tule palkanmaksun keskeytyessä työtöntä tai työkyvytöntä, jolloin hän sinkoutuu perustuslain 19.2 §:ään kiinnittyvän perusturvajärjestelmän läpi suoraan

perustuslain 19.1 §:ään kiinnittyvälle vähimmäisturvaetuudelle eli toimeentulotuelle, joka on kuten hallituksen esityksessä todetaan viimesijaisena turvana sille säädettyjen edellytysten täyttyessä käytettävissä. Näihin edellytyksiin kuuluu se, ettei toimeentulotukilaskelmassa huomioitavat varat riitä elämiseen. Toisin sanoen ihmisen on ensin kulutettava oma varallisuutensa itsensä elättämiseen ennen kuin toimeentulotukihana avautuu. Onko todella niin, että työsuhteisessa työssä itsensä elättävän ihmisen tiputtaminen tällä tavoin perusturvajärjestelmän läpi toimeentulotuelle ei nosta esiin ainuttakaan perusoikeuskysymystä? Vai onko niin, että perustuslakivaliokunta on epäonnistunut tehtävässään ja jättänyt arvioimatta mitä merkittävimmän perusoikeuskysymyksen, joka on ollut aivan sen nenän edessä? Onko valiokunta tehnyt näin, koska sen kuulemat asiantuntijat ovat myös tehneet näin? Quo vadis, perustuslakivaliokunta?"

STM on laiminlyönyt sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivan henkilöstön yhdenvertaisen kohtelun ja oikeudet tartuntatautilain 48 a §:n soveltamisen ohjauksessa ja valvonnassaan

STM kertoo vastineessaan OKA:lle ”Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden oikeuksien sekä yhdenmukaisen kohtelun turvaaminen. Sosiaali- ja terveystieteiden näkemyksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden yhdenvertaista kohtelua ja heidän oikeuksiensa toteutumista turvaa osaltaan tarkkarajainen säännös, jossa tuodaan selkeästi esille myös ne negatiiviset vaikutukset, joita työntekijälle voisi aiheutua, ellei hänellä olisi riittävää suojaa covid-19-tautia vastaan. STM on pyrkinyt turvaamaan sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivan henkilöstön yhdenvertaista kohtelua ja oikeuksia tartuntatautilain 48 a §:n soveltamisen osalta muun muassa ohjeistamalla pykälän tulkinnassa sekä soveltamisessa sekä puhelimitse että sähköpostitse. (s. 9-10)

Kyseinen ”tarkkarajainen päätös” on perustuslain vastainen, mitä STM ei ole tartuntatautien torjunnan yleisessä suunnittelussa, ohjauksessa ja valvonnassa huomioinut.

2. KANTELIJOIDEN OMAT KERTOMUKSET KOKEMASTAAN SYRJINNÄSTÄ JA EPÄTASA-ARVOISESTA JA EPÄASIAALLISESTA KOHTELUSTA, POTILASTURVALLISUUDEN VAARANTUMISESTA SEKÄ IRTISANOUTUMISENSA JA ALANVAIHTO TTL 48a §:n JOHDOSTA (liite 1, salassapidettävä)

STM ilmoittaa lausunnossaan, että :” Alaa vaihtaneen tai alan vaihtoa suunnittelevan henkilöstön määrästä on mahdotonta saada luotettavaa tietoa, sillä usein alaa vaihtavat tai sellaista suunnittelevat eivät erittele alanvaihtoon tai sen suunnitteluun liittyviä syitä. Tavallisesti alanvaihto tai sen suunnittelu eivät johdu yhdestä tietystä tai syystä vaan päätökseen vaikuttaa useat erilaiset tekijät, minkä vuoksi pelkästään tartuntatautilain 48 a §:n johdosta alaa vaihtaneen tai sellaista suunnittelevan henkilöstön määrää ei voida luotettavalla tavalla selvittää”. (s.6–7)

Lisäksi STM ilmoittaa lausunnossaan, että: ”Ministeriön tietoon ei toistaiseksi ole tullut tilanteita, joissa sääntelyä olisi sovellettu eri tavalla eri työntekijöihin tai tilanteita, joissa tartuntatautilain 48a§:n soveltaminen olisi johtanut työturvallisuuden vaarantumiseen, epäasialliseen kohteluun tai syrjintään”. (s.10)

Koska STM vastineessaan ilmoittaa, ettei heillä olisi tietoa TTL 48a §:n aiheuttamista kantelun mukaisista ongelmista, oheistamme kantelijoiden omakohtaisia kertomuksia asiasta. Kertomuksia on yhteensä 157 kappaletta ja jokaisessa on osaltaan kerrottu kantelussa mainituista ongelmista. Tämän jälkeen uskoaksemme STM ei enää jää epätietoiseksi ongelmien olemassaolosta ja ryhtyy perustuslain mukaisesti korjaamaan laiminlyöntejään sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivan henkilöstön yhdenvertaisen kohtelun ja oikeuksien turvaamiseksi tartuntatautilain 48 a §:n soveltamisen ohjauksessa ja valvonnassaan

Yhteenvedona kertomuksista seuraavaa:

- on leimattu kulkutautimyönteiseksi, tartuntavaaralliseksi, vastuuntunnottomaksi, foliohatuksi ja jopa idiootiksi.
- ei osoitettu paikkaa minne mennä tauolle
- työpaikan luottamusmiehen suullinen kanta rokottamattomista oli että he ovat idiootteja jotka joutaakin eristää yhteiskunnasta
- **työterveyslääkäri on rokottautumisesta eri mieltä, kuin rokotteen kieltänyt omalääkäri**
- korvaavaa työtä ei tarjota rokottamattomille, vaikka sitä olisi olemassa
- vasta pääluottamusmiehen huomautettua asiasta työnantajaa, rokottamattomille tarjottiin korvaavaa työtä
- työntekijöiden kysymyksiin ei työnantajataholta vastata
- **työntekijöiden rokoteasiaa pallorellaan ja syntyy tunne, ettei kukaan halua ottaa vastuuta työnantajataholla**
- Työterveyslääkäri ei osannut kertoa mitä aineita rokote sisältää ja miten se vaikuttaa, eikä hän myöskään ottanut vastuuta jos rokotteesta aiheutuu vakavia haittaoireita, mutta kieltäytyi silti vapauttamasta rokotepakosta, koska aiemmista rokotteista saadut haittavaikutukset eivät hänen mukaansa olleet riittävän vakavia
- **yönantaja ilmoittaa ensin tarjoavansa korvaavaa työtä, mutta peruu sitten ilmoituksensa viime hetkellä**
- Ylempi johto ei vastaa viesteihin, ylilääkäri ei pysty perustelemaan omia toimia rokottamattomien eriarvoistamisesta ja liittokaan ei kunnolla puolusta
- THL:n mukaan tartuntalakiin viitattuja toimenpiteitä kohdistettaessa kuuluisi ottaa huomioon TOIMIPISTEKOHTAINEN ARVIOINTI, mutta sitä ei tehdä
- Suojan arviointi toimintayksiköissä, THL:n mukaan: ”Huolellisesti tehty arvio helpottaa työnjohtoa...Hyvin tiukat tulkinnot pykälästä 48 ovat harvoin tarpeen”. Näin ei toimita
- Talentian ja THL:n kehotusta siitä, että lakia tulkittaessa tulisi käyttää erityistä harkintaa, ei noudateta
- **osa kunnista arvioi, ettei tartuntatautilain 48a koske sosiaalihuollon ja lastensuojelun työntekijöitä, osassa kunnista taas koskee**
- Vantaan ja Helsingin kaupungit kutsuvat töihin työntekijänsä, jotka ovat koronapositiivisia, mutta oireettomia. Töihin ei kutsuta terveitä rokottamattomia.

- koronapassin/rokotussuojan vaatiminen vaikuttaa olevan ylimitoitettu vaatimus niin asiakastyötä tekemättömien työntekijöiden kuin myös asiakastyötä tekevien työntekijöiden osalta.
Jos työnantaja katsoo toisin, pyydämme ystävällisesti antamaan tarkemmat perusteet 48 a § soveltamiseen kirjallisesti:
 - 1) miten sosiaalihuollon/lastensuojelun toimipisteet luokitellaan sote-toimipisteiksi, jossa valtaosa asiakkaista on vakaville seurauksille erittäin alttiita ja kohdataanko sosiaalihuollossa tällaisia asiakkaita siellä lähikontaktissa useinkin? Miten tämä riskiarviointi on tehty?
 - 2) millä perusteella työnantaja katsoo, että lapsiperheiden sosiaalityön asiakkaat kuuluvat 48 a § edellyttämään riskiryhmään?
 - 3) mikäli työnantaja katsoo, että työntekijä työskentelee tartuntatautilaissa mainitussa potilaiden turvallisuutta vaarantavassa sote-yksikössä, miksi toimenpidettä ei kohdisteta myös sellaisiin henkilöihin, jotka ovat kontaktissa sosiaalihuollon työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa, kuten toimisto, työllisyyspalvelut, siivoojat, IT-henkilöstö, yms. työntekijät?
 - 4) millä perusteella työnantaja katsoo, että työ edellyttää 48 a §:n edellyttämiä lähikontakteja?
 - 5) millä perusteella työnantaja katsoo, ettei työtä voisi tehdä lähikontakteja välttämällä tai ettei työtä voisi tehdä edes osittain etänä, jolloin kaikki kontaktit poistuvat?
 - 6) millä perusteella työnantaja katsoo, että omikronvariantin ollessa valtavirus, rokotetut työntekijät eivät muodostaisi turvallisuusriskiä asiakkaille, jos rokottamattomat työntekijät muodostavat riskin?
 - 7) millä perusteella työnantaja katsoo, että asiakastyötä tekevät työntekijät edellä mainitut seikat huomioiden eivät voisi jatkaa työssään, mikäli heillä ei ole koronapassia tai mikäli heidän koronapassinsa menevät myöhemmin umpeen?
 - 8) millä perusteella työnantaja katsoo, ettei sosiaalityön tehtävissä edellä mainitut seikat huomioiden voisi jatkaa omassa työssä?
- Sosiaalityössä ollaan jatkuvasti tilanteessa, jossa on työntekijävajauksia joko puuttuvien sijaisten tai työntekijöiden poissaolojen vuoksi.
- Olemme erittäin huolissamme myös tämän lain toimeenpanon äkillisestä aikataulusta. Tämä ei ole jättänyt työntekijöille eikä esihenkilöille riittävästi varautumisaikaa. Mikäli sosiaalityön palveluissa eivät voi jatkaa työntekijät, joilla ei työnantajan vaatimaa suojaa ole, ollaan vakavassa pulassa, aikataulusta huolimatta. Yhtäkään sosiaalityön palveluiden työntekijää ei ole varaa menettää lyhyellä eikä pitkällä aikavälillä tämän lain toimeenpanon vuoksi kuten ei ole muistakaan syistä johtuen. Työnantajan tulee huolehtia myös siitä, että asiakasturvallisuus ei vaarannu riittämättömän tai osaamattoman henkilöstön vuoksi. Työnantajan velvollisuutena on myös huolehtia, että työssä olevien henkilöiden työrasitus ei kasva kohtuuttomaksi.
- Rokottamaton ja oireeton henkilö ei tarkoita yhtä kuin sairas, tautia kantava tai levittävä ihminen. Unescon ihmisoikeusjulistuksessa (bioethics) sanotaan, että yksilön oikeus päättää omaa kehoa koskevista lääketieteellisistä tutkimuksista menee valtion, yritysten ja ”yhteisen hyvän” edelle. Syrjintä lääketieteellisellä perusteella on olemassa olevien lakien vastaista. Kaikenlainen painostaminen mihin tahansa lääketieteellisiin toimenpiteisiin on Oviedon sopimuksen, Unescon bioetiikan julistuksen, Euroopan neuvoston päätöksen ja Suomen perustuslain vastaista. Suomessa on tämän lisäksi oma kansallinen Lääketieteellisestä tutkimuksesta annettu laki, jossa säädetään Suomessa toteutettavien lääketieteellisten tutkimusten osalta samoista periaatteista. Nurnbergin ja

Helsingin sopimukset kieltävät nekin painostamisen lääketieteellisiin toimenpiteisiin. Syrjintä lääketieteellisellä perusteella on myös yhdenvertaisuuslain vastaista. Edellä mainituista syistä emme tue työnantajan ajatusta siitä, että perustuslaillinen oikeus tehdä työtä toteutuu vasta lääketieteellisen testauksen jälkeen ja vaadimme puolestamme sellaisen vaatimuksen poistamista.

- työnantaja ilmoitti, ettei korvaavaa työtä tulla järjestämään. Konsernin mukaan kaikki mahdollinen korvaava työ sisältäisi jonkinasteisen kontaktin rokotettuihin työntekijöihin, jotka puolestaan tekevät töitä riskiryhmien parissa
- kuntaulkoistuksen työntekijät ovat eriarvoisessa asemassa kunnalla työskenteleviin nähden, joille tarjotut korvaavat työmahdollisuudet ovat laajemmat (esimerkiksi varhaiskasvatus, koulut jne).
- Toimiston seinälle ilmestyi tiedote, jossa ilmoitettiin ettei koronarokotteista saa työpaikalla keskustella, kun aihe herättää niin voimakkaita tunteita.
- Kuulemma työntekijätilanne oli katastrofaalinen. Vieläkään en tiedä mikä tarkoitusperä oli, kiristää edelleen rokotteen ottamiseen toimeentulon uhalla vai oikeasti pitää työvoimasta kiinni.
- työterveyshoitajan reaktio asiaan oli suorastaan kuvottava, kutsui minua puhelimessa rokotevastaiseksi ja ilmoitti ettei asiassa tulla tukemaan millään tavalla. Kerroin hänelle etten ole tippaakaan rokotevastainen, mutta haluaisin nähtäväkseni jonkinlaista tutkimustietoa Mrna-rokotteiden pitkäaikaisvaikutuksista. Eihän hänellä sellaista ollut näyttää, hyvin vihasella vastauksella kyllä päätökseni tuomitsi. Suostui kuitenkin varaamaan minulle ajan lääkärille. Sille ainoalle lääkärille jonka työnantaja osoitti olevan pätevä arvioimaan onko työntekijällä terveydellistä estettä olla ottamatta rokotetta. Tuolla lääkärikäynnillä minä romahdin henkisesti, tässä vaiheessa kun oli selvää että toimeentuloni evätään. Henkisesti en ollut millään muotoa työkykyinen, vai kuulostaako siltä sellainen työntekijä joka sanoo miettineensä sinä aamuna ajaako 80km/h tuntivauhdilla ulos tieltä jotta saa henkivakuutusrahat perheelleen, kun ei itse kykene enää lapsiaan elättämään ja kaikki vuosien varrella pienistä rahoista hankittu omaisuus hävitetään? Lääkärin sanoin, tämä on kuulemma täysin oma valintani ja mitään B-lausuntoja ja uudelleen koulutusmahdollisuuksia ei ole.
- Konsernissa oli tehty päätös, ettei rokottamattomille kirjoiteta sairauslomaa. Tämä kohtelu työterveydessä on aiheuttanut sen, etten missään olosuhteissa enää luota suomalaiseen terveydenhuoltoon, onhan siellä nyt töissä vain pakkotoimia ja kiristystä normaaleina pitäviä ammattilaisia.
- työnantaja velvoittaa palaamaan töihin 3vrk kuluessa ja kielsi vielä erikseen työskentelyn kilpailevilla työnantajilla.
- Olin pyytänyt todistusta palkattomuudesta, jotta voin hakea päivähoitomaksuihin hyvitystä. Sellaista en saanut, kuulemma jälkikäteen olisi ollut mahdollista kun olisi nähty onko kuukausi todella ollut palkaton.
- Minä päädyin hakemaan koronatartunnan 10.2. Kävin samana päivänä tapaamassa 4-henkistä perhettä sekä yhtä rokottamatonta kollegaa joilla oli korona juuri todettu. Tein kaikkeni saadakseni tartunnan ja siten päästäkseni muutamaksi kuukaudeksi töihin.
- Minulle tarjottiin korvaavaa työtä kolmeksi viikoksi, ajalle 21.2.22 – 13.3.22. Korvaava työtehtävä olisi ollut päiväaikaisen toiminnan siivoaminen ja kirjalliset työt osa-aikaisesti, työaika n. 25 % täydestä työajasta. Jokainen ymmärtää, ettei tällaisella työllä elä, joten en luonnollisestikaan ottanut työtä vastaan. Minulle lähetettiin lomake allekirjoitettavaksi. Lomakkeessa mainittiin, että tarjotusta työstä kieltäytyminen johtaa palkanmaksun keskeytykseen. Allekirjoituksella hyväksyisin siirtoni palkattomalle. En allekirjoittanut lomaketta. Esimiehen nimi paperissa on. Lomakkeessa myös mainitaan seuraavaa: ”Työntekijän ilmoittama henkilökohtainen sähköposti esihenkilön työn tarjoamiseen: ei voida käyttää asiakastyössä, koska työntekijä ei käytä FFP2 hengityssuojainta työssä. Näin ollen häntä ei tulla kutsumaan töihin palkattoman poissaolon aikana. Työntekijän palkaton

poissaolo alkaa vuosiloman jälkeen 31.3.2022 ja kestää 31.12.2022 asti” Kyseistä paperia en ole siis allekirjoittanut, koska se on mielestäni laiton. FFP2 maskin vaatiminen vain minulta on myös epäasiallista ja syrjivää. Minulla on työterveyslääkärin todistus, jossa mainitaan, että maskin käyttö on syytä pitää minimissä terveydellisistä syistä. Tämä koski kirurgista maskia joka on kuitenkin hengittävämpi kuin FFP2 maski. Tällä, että minua ei tulla missään tilanteessa kutsumaan takaisin töihin tänä vuonna, ei ole minkäänlaista terveydellistä perustaa. Aluepäällikkö kertoi palaverissa minun olevan niin vaarallinen, ettei sellaista voida ajatella. Minua ei olisi pelastanut edes sairastettu tauti, jonka turvin moni on saanut työskennellä 6 kk koska en suostu pitämään FFP2 maskia. En voi uhrata terveyttäni. Lähtöni jälkeen yksikössä, jossa työskentelin, on virusta ilmennyt sekä asiakkaisissa, että hoitajissa. Sitä ennen ei koskaan. Eli minä en ”huippuvaarallisena” rokottamattomana ja maskittomana onnistunut tartuttamaan yhtäkään asiakasta tai kollegaa, toisin kuin nyt kun paikalla on vain moneen kertaan rokotettuja.

- Jouduin jakamaan tiedon rokottamattomuudestani kirjallisen lomakkeen muodossa. Minulle ei annettu mahdollisuutta pitää tietoa itselläni.
- Olen työskennellyt kuntoutuksen parissa nelisen vuotta. Koin 48a pykälän jälkeen työpaikalla syrjintää, koska en saanut mennä työskentelypaikoilleni sisään ja minun oli jaettava henkilökohtaisia terveystietoja asiakkaille kirjallisten lomakkeiden muodossa, jotta sain jatkaa työtäni. Suurin osa asiakkaistani ei kuulu riskiryhmään. Lisäksi kävin kouluilla ja päiväkodeissa, joissa toimivalta henkilökunnalta ei edellytetä rokotesuojaa. Vaihdoin alaa.
- Muutaman päivän varoitusajalla uhataan lopettaa palkanmaksu ja lopulta päädytään pitämään kaikki töissä, koska ei ole ketään ketä ottaa tilalle! Samoihin aikoihin tartunnat alkoivat lisääntyä räjähdysmäisesti ja tähän mennessä suuri osa meidän osaston henkilökunnasta on taudin jo sairastanut. Rokottautuminen ei todellakaan estä levittämistä.
- Minun kohdallani 48a pykälän konkreettiset vaikutukset alkoivat siitä, tammikuun puolivälissä työnantaja ilmoitti, että pelastuslaitos aikoo myös soveltaa sitä kentällä toimiviin työntekijöihin. Uhkana siis oli pahimmassa tapauksessa lomautus. Yritin selvittää ammattiliitolta kuinka suhtautuvat asiaan ja vastaus myös sieltä oli tily - ovat 48a pykälän kannalla, joten apuja ei sieltäkään ollut tiedossa. Seurauksena näistä erosin ammattiliitosta ja haalin itselleni useamman sivutyön siltä varalta, että ammatti lähtee alta. Töitä kyllä tekevälle riittää, joten melkein poltin itseni loppuun, kun lähes kaikki vapaat meni jossain töitä tehdessä. Pari viikkoa siis tuli elettyä täydessä epätietoisuudessa tulevasta ja oli pakko varautua pahimpaan. Kun määräpäivä tuli, sain tietää että työpaikka säilyy, mutta asemapaikka vaihtuu (siirto astui voimaan heti) ja tehtävänkuva supistetaan. Minut "karkotettiin" sivuasemalle, jossa ei ole sairaankuljetustoimintaa. Myöskään en saanut (enkä edelleenkään saa) osallistua ensivaste tehtäviin osana pelastusyksikköä. Voin sanoa, että on aika absurdi, turhautunut ja jopa vihainen olo järjestelmästä mm. siinä tilanteessa, kun mennään elvytystehtävälle, mutta minut käsketään jäämään sammutusautoon seuraamaan tilannetta sivusta. Kenellä tahansa ohikulkijalla on velvollisuus auttaa - riippumatta "suojaustasosta" - mutta ammattiauttajana minulla ei ole lupaa auttaa ollessani osana pelastusyksikköä.
- Lain voimaan tullessa jouduin siis siirtymään pois potilastyötä kokonaan pois. Edes muutaman minuutin kontaktia, jossa olisin käynyt antamassa potilaalle seuraavan ajanvarausilmoituksen, ei sallittu. Käsittääkseni laki olisi mahdollistanut tällaisen lyhyet kontaktit.
- Ylihoitajan määräyksestä jouduin koronarokottamattomuuteni vuoksi myös luopumaan opiskelijavastavan roolistani. Tämä oli minusta erityisen loukkaavaa eikä mitenkään lain tarkoitukseen perustuvaa. Koin tämän jonkinlaisena kostona tai rangaistuksena rokottamattomuudestani johtuen.

- Kuuleminen pidettiin 7.2., johon pyysin mukaan työpaikkani luottamusmiehen. Lakipykän 48a mukaan palkanmaksun voi keskeyttää vasta, kun kuuleminen on pidetty ja korvaavan työn mahdollisuus kartoitettu. Molemmat esimieheni olivat jyrkästi sitä mieltä, etten saisi palkkaa kuulemista edeltävältä ajalta. Minun täytyi vaatia tätäkin. Vasta kun luottamusmies kertoi, että tämä on lakipykälän 48a mukainen käytäntö, esimiehet myöntivät asiaan hyvin vastahakoisesti.
- Suostuin ottamaan (korvaavana) tiskaustyön vastaan vastoin omaa tahtoaani 2 kk:ksi jolta ajalta sain oman palkan. Sen jälkeen palkka laski kolmanneksella. Keittiössä myöskin piti käyttää ffp2 maskia ja en saanut mennä henkilökunnan ruokasaliin syömään tai työskentelemään. Ruokailut sai nyt tehdä keittiön taukotilassa muiden kanssa mutta se piti suorittaa nopeasti (15 min) max)ja siellä sai olla neljä henkilöä kerrallaan kahden metrin etäisyyksillä. Osa meistä ruokaili myös pukuhuoneessa. Minä hyväksyin tiskaustyön koska muutoin en olisi saanut mistään palkkaa
- TE-keskukseen ilmoittauduimme työttömiksi työnhakijoiksi. Sen velvoittamat työllistymistehtävät teimme annettujen ohjeiden mukaisesti ja ajallaan. 90 päivän karenssi olisi umpeutunut 1.6.2022. 1.6.2022 TE-keskukselta tuli päätös, jossa meiltä evättiin työttömyysturva kokonaisuudessaan, koska "Hakija on 4.4.2022 menetellyt toistuvasti työvoimapolitiittisesti arvioituna moitittavasti. Hakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 5.4.2022 alkaen." TE-keskuksen koodikielellä Toistuva menettely: OQ1. Perusteluina se, että emme saaneet työpaikkaa, jota velvoittivat hakemaan 4.4.2022 mennessä ja josta työnantajan omilla kotisivuillaan olleessa työpaikkailmoituksessa jo kerrottiin että edellyttävät rokotesuojaa. Saimme siis molemmat veloitteen hakea tuota samaa työpaikkaa. TE-keskuksen perustelu: "Tehty 21.3.2022 velvoittava työtarjous. Selvitys: hakenut, työnantaja ei voi palkata henkilöitä, jotka eivät täytä tartuntatautilain 48a pykälää, ei kutsuttu haastatteluun. Hakijan katsotaan omalla moitittavalla menettelyllä aiheuttaneen työsuhteen syntymättä jäämisen." Mitä moitittavaa on siinä, että ei saa työpaikkaa, johon ei ole kelvollinen, mutta TE-keskus siitä huolimatta veloittaa hakemaan? Myös toistuvuus tarkoittaa tässä päätöksessä yhden (1) velvoittavan työtarjouksen perusteella työllistymättömyyttä, vaikka hakemuksen tein asianmukaisesti ja ajallaan.
- 48 a -pykälän tultua voimaan meitä rokottamattomia kohdeltiin eriarvoisesti siirtymävaiheen aikana. Yksi tai kaksi sai olla normaalisti hoivatyössä, eli lähikontaktissa asukkaisiin, kun taas jotkut olivat pelkästään toimisto- tai keittiötoissa muuta henkilöstöä vältellen. Tauot pidimme yksin ympäri taloa.
- Päätin irtisanoutua 1.2. alkaen ja helmikuun irtisanomisajan olin vuosilomalla. Ilmottauduin TE-keskukseen työttömäksi työnhakijaksi 25.2. TE-keskuksessa työsuhteen katsottiin päättyneen ilman työvoimapolitiittisesti pätevää syytä, joten karenssiajaksi tuli 3.3.-1.6. Eli sitä, ettei työnantaja noudattanut lainhenkeä tarjoten korvaavaa työtä ei huomioitu lainkaan. Myöskään sitä ei pidetty pätevänä syynä irtisanoutua, ettei työnantaja maksa palkkaa.
- Eksoten alueella on ohjattu ottamaan 2 rokote 3-6vko kuluessa, koska alle 6vko rokotuksen ja sairastetun koronan välillä ei ole "pätevä". Jos työntekijä on kerinnyt näyttämään työnantajalle todistuksen 1 rokotteesta, joutuu uudelle piikille pika aikataululla. Mikäli ei ole kerinnyt on osa jättänyt näyttämättä, jolloin näyttävät todistuksen sairastetusta taudista ja saavat 6kk aikaa seuraavaan rokotteeseen. Tässä melkoinen epäkohta. (LIITTEITÄ S. 48) Liitte 6 kun sanotaan, että mitä pidempi väli rokotteilla, sen "parempi suoja"...miksi sote alaa sitten veloitetaan ottamaan rokotteet pika aikataululla? Tavalliselle ihmiselle sanotaan, että sairastetun taudin jälkeen 4-6kk pidettävä väliä seuraavaan rokotteeseen, jotta olisi turvallista. Miten voi olla mahdollista, että sote henkilöille on turvallisempaa pistää lyhyellä aikataululla, sekä sairastetun koronan ja rokotteen ollessa alle 6vko ei muka sairastettu tauti anna samaa 6kk suojaa ,kuin pelkkä sairastettu tauti??
- Töissä lähihoitajana kotihoidossa. Rokotuspakon tullessa voimaan minut poistettiin työvuorolistoilta. Pyysin työnantajalta kuulemistilaisuutta. Pyysin työnantajalta siirtoa lapsiperheiden kotihoidon

puolelle. Viesteihini ei vastattu ikinä. Työvoimapula oli huutava. Ja on edelleen. Vuoroista puuttuu hoitajia, ja joskus yksi hoitaja tekee kahden työt.

- "... en ole rokotevastainen. Minulla on kaikki kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotteet ja vähän ylikin. Tämän kauden influenssarokote on myös otettuna. Minulla on aito huoli ja pelko tätä uutta rokotetta kohtaan. Varsinkin kun olen saanut nähdä siitä lähipiirissäni vakavia haittavaikutuksia, enemmän kuin ikinä mistään muusta rokotteesta tai lääkkeestä. Tämä pakkorokotus asia aiheuttaa itselleni suurta ahdistusta. Olen sitä mieltä, että tällä rokotepakolla rikotaan perustuslaillista itsemääräämisoikeuttani. Perustuslain yli ei mene edes tartuntatautilaki. Ja vaikka sanotaan rokotteiden olevan vapaaehtoinen, niin sitä se ei vain ole, jos samassa uhataan palkanmaksun muutoksella/lopetuksella. Näin ollen, se on ehdollinen vapaaehtoinen sellaisen ihmisen kohdalla, jolla on asuntolaina maksettavana ja pieniä suita ruokittavana.”.
- Osastonhoitaja sanonut, että niin kauan kunnes minulla on vain yksi rokote, saan työskennellä ffp2-maskia käyttäen. Tämä eriarvoisti ja leimasi minut työpaikalla. Oh:n mukaan Satasairaalan ohjeen mukaan toinen rokote tuli ottaa 3-4vk:n kuluttua tässä ”kiire tapauksessa” kun on puutteellinen suoja. Sanoin, että edes THL ei suosittele näin nopeaa toisen annoksen ottamista kuin vain kolmesta painavasta syystä, jotka laitoin oh:lle ja mikään näistä syistä ei koskenut minua. Kysyin kuka ottaa vastuun, jos nopeasta aikataulusta johtuen saan haittoja. Tämän jälkeen oh taipui siihen, että vaatii toista rokotetta otettavaksi vasta noin 6vk:n päästä ensimmäisestä. Parin päivän jälkeen piikistä minulla alkoi voimakkaat päänsäryt, tajunnan tason häiriöt ja kaatava huimaus. Tätä tutkitaan tällä hetkellä neurologian osastolla. Minulla on otettu MRI-MRA-kuva ja tutkimukset neurolla on kesken.
- Osastonhoitaja on useaan otteeseen keskusteluissamme myöntänyt, että tämä laki oli jo tullessaan vanha, eikä näillä piikeillä ole mitään tekemistä potilasturvallisuuden kanssa, vaan päinvastoin, potilasturvallisuus vaarantuu kun mennään vajaa miehityksellä kun sijaisuuksiin ei saada tekijöitä.
- Vaaratilanne-ilmoituksia potilasturvallisuudesta miehitysvajeesta johtuen on tehty työpisteessäni. Satasairaalan oma ohjeistus mahdollistaa erityisestä syystä käyttämään rokottamattomia / koronapassittomia työntekijöitä. Työpisteessä työskentelevien työkavereiden kanssa keskusteluissa nousee yhä lisääntyvä uupumus ja väsymys joka johtuu kroonisesta henkilöstövajeesta, osaamisvajeesta ja liiallisesta kuormituksesta. Uusia työkavereita tulee jatkuvalla syötöllä, moni ei jää pysyvästi töihin. Jatkuva perehdyttäminen, osaamisvaje ja äärimmillään valppaana oleminen on vain liikaa. Henkinen kuormitus on myös monelle liiallista: potilaita siirretään liian huonokuntoisena teho-osastolta vuodeosastolle, koska hoitajia ei ole riittävästi. Samaan aikaan useampi koronapassiton hoitaja on työnantajan pakottamalla palkattomalla vapaalla. Koen työnantajan tekemän päätöksen vuoksi syyllisyyttä, jonka kanssa joudun elämään lopun ikäni. Moni työkavereista opiskelee toiselle alalle, ovat siirtyneet muualle töihin, irtisanoutuneet tai ovat pois työpisteeltä
- Tämän tilapäisen lain toteuttamista ei valvo kukaan. Työnantajat eri puolilla Suomea ovat toimineet eri tavoin. Osalle koronapassittomista on löytynyt välittömästi muuta työtä tai ovat yhä työpisteissään töissä, koska henkilöstövajeen vuoksi laki tämän sallii. Satasairaalan työnantajan edustajien mukaan korvaavaa työtä haetaan ja on haettu jatkuvasti. Lain määrittelemästä "muuta työtä" ei työnantaja ole saamani tietojen mukaan kartoittanut tai hakenut. Korvaavaa työtä haetaan esimiehiltäni saatujen tietojeni mukaan viikottain kysymällä päivystyksen ja laitoshuollon tilannetta. Kuitenkaan raporttia ei näistä kyselyistä ole minulle tai Tehyn luottamusmiehelle annettu, eikä niitä löydy Satasairaalan sisäisiltä sivuilta. Minulle on muistaakseni 2-3 kertaa ilmoitettu ettei korvaavaa työtä ole löytynyt.
- Vetosin keskustelussa tartuntatautilain 48a§, joka sallisi miehitysvajeessa poikkeuksellisesti koronapassittomien työskentelyn potilaiden parissa. Ylihoitajan mukaan miehitysvajetta ei ollut.

- Kuitenkin Whatsappissa oli paljon pyyntöjä eri vuoroihin henkilöstövajetta palkkaamaan. Ylihoitajan mukaan henkilöstövajetta ei Whatsappin pyynnöistä huolimatta ollut.
- Rokottamaton työntekijä ehdottanut korvaaviksi työtehtäviksi erilaisia työtehtäviä, joiden tiennyt olevan rästissä; Intensium-työtä, ohjekansioiden läpikäyntiä ja päivittämistä, jälkiseurantatoimintaa ym. Työnantaja kieltäytynyt vaikkakin vahvistanut töiden olevan rästissä.
 - Työnantaja yksipuolisesti lopettanut kuulemistilaisuuksia jopa alle 15 minuutissa, jolloin työntekijän kaikkia asioita ja esim ehdotuksia korvaavista töistä ei ole ehditty käydä läpi.
 - Ministeri Aki Lindenillä ei ollut aikaa sotelaisen ehdottamalle tapaamiselle.
 - Työntekijä sai työterveyshuollosta SV97 lääkärintodistuksen, joka puoltaa nimenomaan lääketieteelliseltä, terveyden kannalta erityisraskausrahaa. Hakemukseen tarvitaan myös SV96, jonka täyttää työnantajan edustaja. Työnantajan edustaja kieltäytyi allekirjoittamasta lomaketta siitä huolimatta, että työnantajalla on velvollisuus täyttää todistus, joka tulee Kelaa varten ja Kela tekee päätöksen myönnetäänkö erityisraskausraha vai ei. Tehyn luottamusmies puututtua asiaan työnantaja täytti lomakkeen itse; ei vain allekirjoittanut jo esitettyä lomaketta. Seuraavaksi työnantaja jakoi itse täyttämänsä lomakkeen myös ulkopuoliselle työterveyshoitajalle, jolle asia ei mitenkään kuulu. SV96-todistuksen täyttää aina työnantaja. Todistuksen tarkoituksena on se, että työnantaja kuvailee työympäristön olosuhteita ja kertoo, onko mahdollisuus korvaavaan työhön. Ylihoitaja ei kuvaillut yhtään työskentely-ympäristöä, vaan kirjoitti työntekijän terveydentilasta - koronapassittomuudesta. Ylihoitaja siis teki lääkärin toimivaltaan kuuluvan lausunnon vaikka hänellä ei ole JulkiTerhikinkään mukaan lääkärin toimivaltaa. Ylihoitaja väärinkäytti hänelle virka-asemansa puolesta annettua luottamuksellista tietoa ja toimi vastoin sairaalan tietoturvallisuusohjeita ja onkin nyt mahdollista, että henkilötietoni ovat vaarantuneet ylihoitajan toimesta.
 - Lain toteuttamista ei valvo kukaan ja laki mahdollistaa työnantajalle järjestelmällisen ja systemaattisen työkalun kiusaamiseen sekä syrjimiseen. Laki ei edes motivoi työnantajaa oikeasti kartoittamaan ja miettimään muuta työtä - motivaatio olisi työnantajalla varmasti ihan erilainen, jos palkattoman vapaan sijasta olisi palkallinen vapaa. Onkin absurdia lukea lehdistä, somesta ja työpisteen Whatsapp-ryhmästä henkilöstövajetta ja osastojen sulkemisia, kun tässä olisi hoitaja käytettävissänne. En ole myöskään vakuuttunut siitä, ettäkö rahaa ei sairaalalla ole. Työpisteeni Whatsapp-ryhmään tuli 25.2. viesti, jossa oli tarjolla yhteensä 21 työvuoroa kolmen päivän aikana. Normaalin hälytysrahan lisäksi näihin ekstravuoroihin sai 100 euron kertakorvauksen. Eli kertakorvauksista tuli yhteensä 2100 euroa ja hälytysrahoista yhteensä 2415 euroa, yhteensä nämä siis 4515 euroa. Väittäisin, että tällä rahalla olisi palkattu vaikka viikoksi tai kahdeksi viikoksi hoitajia. Tämäkin ele on mielestäni loukkaava ele työnantajalta - ennemmin maksavat monta tuhatta euroa kuin ottavat minut tai koronapassittoman kollegan töihin.
 - Minut(kin) on hylännyt yhteiskunta, ministerit, lainsäätäjät, työnantajani ja jopa osa kollegoista, koska en suostu ottamaan sellaista ainetta itseeni, josta ei tiedetä tarpeeksi ja en saa sitä pois ja mitään takuuta kukaan ei anna ja mitään vastuuta kukaan ei ota. En ole kieltäytynyt mistään työstä, vaan päinvastoin, olen motivoitunut miettimään ratkaisua kaikkia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun. Ongelmana on työnantajapuoli ja lainsäätäjät, jotka eivät edes halua keskustella asioista minun tai luottamusmiehen kanssa.
 - Tiedän, että useampi sairaalassa työskennellyt määräaikainen työntekijä on siirtynyt omasta tahdostaan muualle töihin, sellaisiin paikkoihin, joissa ei ole koronapassia vaadittu. Useampi työpisteellä oleva kollega on ottanut opintovapaata tai siirtynyt toiseen yksikköön töihin, koska kokevat että kuormitus tuossa työpisteessä on monesta syystä heidän terveydelleen vaarallinen. Myöskin eräänlaista käymistilaa on - joko ihmiset odottavat eläkkeelle pääsyä, lukevat pääsykokeisiin

tai käynnistelevät omaa yritystoimintaa. En osaa työpisteestäni nimetä ketään, joka olisi aidosti tyytyväinen työpaikan tilanteeseen. Osastokokouspalaverimuistiot kertovat omaa karua kieltään henkilöstön jaksamisesta ja hyvinvoinnista.

- kerrottiin että voin joko irtisanoutua tai olla palkattomalla koska en ole ottanut koronarokotteita yhtäkään. Lääkärintodistusta ei hyväksytty koska kuulemma lääkäri, joka sen on kirjoittanut ei kelpaa ja ei ole luotettava. Pääsin toiseen terveyskeskukseen toisen lääkärin todistuksella ja sain olla töissä testauksella.
- Minut kutsuttiin työhaastatteluun tammikuussa 2021, jonka jälkeen yksi haastatteliijoista soitti ja kertoi, että olin tullut valituksi virkaan. Minulle kerrottiin sanatarkasti, että olin ylivoimainen hakija. Kun käytännön asioita alettiin käymään läpi, ja puheeksi tuli työhöntulotarkastus, otin itse rokotusasian puheeksi. Sain kuulla, että pykälä 48a otetaan käyttöön 1.2.22 niin, ettei ilman rokotuksia kyseisessä toimipisteessä voi työskennellä alkaen 1.2.2022. Minulle kyseessä oli ja on edelleen, vahvasti arvopohjainen kysymys. En suostu luopumaan itsemääräämisoikeudestani ja kehoni koskemattomuudesta injektioimalla itseeni vielä tutkimusvaiheessa olevaa tuotetta, jonka pitkäaikaisvaikutuksia ei tunneta. Olin lisäksi ehtinyt todistaa tuossa vaiheessa jo useampia, vakaviakin koronarokotteesta aiheutuneita haittavaikutuksia eikä minulle tullut kysymyksenkään ottaa riskiä täysin terveenä, nuorena ihmisenä. Minulla ei ollut muuta vaihtoehtoa, kuin kieltäytyä virasta. Entinen esihenkilöni suhtautui asiaan sensitiivisesti ja ymmärtäväisesti. Haastattelun jälkeisenä päivänä 14.1., sain viestin entiseltä esihenkilöltäni, joka työn päällikön puolesta pyysi minua laittamaan sähköpostilla tiedon siitä, että haastattelun jälkeen vetäisin hakemukseni pois viran hausta. Minulle kerrottiin sen olevan tärkeää virkaan valinta -päätöksen kirjaamisen kannalta. Halusin toimia edelleen omantuntoni mukaan enkä siksi suostunut pyyntöön. Olinhan kuitenkin tullut valituksi, vieläpä ylivoimaisena hakijana, enkä pystynyt ottamaan virkaa vastaan vain siitä syystä, etten täyttänyt tartuntatautilain 48a koronarokotus -vaatimusta. Pyysin, että tilanne kirjattaisiin virkaan valinta -päätökseen mahdollisimman totuudenmukaisesti. Sain vastauksen, ettei terveydentilaa koskevia asioita voi kirjata päätökseen. Vastasin tähän, että mielestäni kyseessä ei ollut terveydentilani, ainoastaan henkilökohtainen terveyspäätökseni olla ottamatta näitä kyseisiä injektioita. Päätös sekä viestinvaihdot ovat tallessa. Kerron kokemukseni ilman arvostelua entistä työnantajani sekä minua haastatelleita henkilöitä kohtaan. Kerron kokemukseni, koska haluan, että tämä sote-alan työntekijöitä epätasa-arvoistava kohtelu pykälän 48a nojalla tulee päivänvaloon.
- Työskentelin henkilökohtaisena avustajana 4 vuotta useammalle avustettavalle. Meille ilmoitettiin todella viime tippaan, että pykälä 48 tulee koskemaan myös avustajia. Avustettaviini kuului myös henkilöitä, jotka eivät kuulu riskiryhmään, en silti saanut jatkaa työtäni edes heillä. Soittelin esimiehille, mutta puheluihini ei enää vastattu ja tuntui, ettei heitä ollenkaan kiinnostanut, mitä heidän työntekijöille tapahtuu. Olin kertonut avustettavilleni, että pykälä tulee koskemaan minua ja että joudun lopettamaan heidän avustamisen, he olivat siitä todella surullisia, he sanoivat, ettei heitä haittaa piikittömyyteni ja halusivat minun jatkavan heidän avustamista. Olen ollut nyt jälkeensä yhteydessä avustettaviini ja he ovat kertoneet uuden avustajan saamisen olevan vaikeaa, kun on ollut työvoimapulaa.
- Töissä lähihoitajana kotihoidossa. Rokotuspakon tullessa voimaan minut poistettiin työvuorolistoilta. Pyysin työnantajalta kuulemistilaisuutta. Pyysin työnantajalta siirtoa lapsiperheiden kotihoidon puolelle. Viesteihini ei vastattu ikinä. Työvoimapula oli huutava. Ja on edelleen. Vuoroista puuttuu hoitajia, ja joskus yksi hoitaja tekee kahden työt.
- Tartuntatautilain 48 a voimassaoloaikana olen tullut syrjityksi muun muassa jäämällä eriarvoiseen asemaan työnhakijana. Haettuani töihin, minulle sanottiin, että en voi tulla valituksi

rokottamattomuuteni vuoksi (tätä nykyä minulla lääkärin lausunto rokottamattomuudesta). Myös palkattomuudella uhkaaminen rokottamattomuuden vuoksi on eriarvoistamista, työnantajan ja valtion taholta. Kaikilla ihmisillä on oikeus työntekoon. Myös maskien käytön velvoittaminen etenkin rokottamattomilta työnantajan toimesta ja eri tiloissa ruokailu on alentavaa ja eriarvoistavaa. Rokotteet eivät vähennä riskiä sairastua koronaan tai muihin influenssereihin, tämä todistettu moneen kertaan. Olen joutunut paljon paikkailemaan aiemmassa työssä sekä keikkaillessani ikäyksikössä sairaslomalaisia jotka nimenomaan rokotettuja!

- Työskentelen keskussairaalassa, osastotyössä fysioterapeuttina. Toiselta ammatiltani olen lähihoitaja. Minut laitettiin pois omasta työstä 1.2.22. Olen kokenut vääryyttä siinä mielessä, että meidän osastolla ja talon muilla osastoilla on ylipäättään useampia työntekijöitä, jotka saivat jatkaa osastoilla työtään normaalisti, vaikka rokotusta ei ollut (kaikki hoitajia). Eniten ihmetyttää, että samalla osastolla missä työskentelen sai 2 sairaanhoitajaa jatkaa työtään ilman rokotusta.
- HUS:silla on oma taulukko riittävästä suojasta. Siinä kerrotaan, että rokottamaton ja koronan sairastanut voi 3kk olla kuten muut työntekijät töissä. Eli kirurginen suunenäsuojaus koko päivän ja tauot max 15min. Mutta sairastetusta taudista 3kk jälkeen on siirryttävä ffp2 maskiin, turvavälit työkavereihin ja tauot yksin. 6kk sairastetun taudin jälkeen suoja on riittämätön eli et voi olla töissä. En voi edes sanoa kuvailla miten stressaavaa ja nöyryyttävää viimeajat ovat olleet. Työpaikan menetys ja voimattomuus taistella oikeuksista, kun ei ketään tunnu kiinnostavan tartuntatautilain 48a väärinkäyttö. Ei sillä suojeltu riskiryhmäläisiä vaan päästiin eroon suurista karanteeneista kun rokotettujen ei tarvinnut reagoida altistumistilanteissa.
- lääkäri oli jo kirjoittanut todistuksen, että covid-19 rokotetta ei voi minulle suositella. Toimitin todistuksen työnantajalleni ja sain vastauksen, että se on ihan riittävä syy. Olen työskennellyt korona-aseamalla, joten ollut koronanäytteenotossa ja flunssaklinikoilla ja laittanut itseni alttiiksi kaikkien mahdollisten suojausten kera. Työmäärä ja kiire on ollut valtaisa. Tammikuun lopussa sain kuulla, että kyseinen todistus ei käy. Joten palkanmaksuni keskeytetään parin päivän päästä. Samaan aikaan olin olkapääni takia sairaslomalla, mutta palkanmaksuni keskeytettiin silti. Tämän tiedon sain puhelimitse. Itselleni ei ole järjestetty mitään kuulemistilaisuutta. Ja korvaavan työn osalta sanottiin, että sitä ei ole, koska en saa tulla edes koko Lääkäriaseman tiloihin, jotta en tartuta asiakkaita ja muita työntekijöitä. Kollegani oli sitä mieltä, että oisin voinut hyvin tehdä laboratorion analyysipuolella korvaavia töitä. Työnantajan kanta oli, että se ei ole mahdollista, koska en saa olla samoissa tiloissa. Vaikka analyysitila on sellainen, missä potilaita ei ole.
- Detta är DISKRIMINERING och tvång till något man inte vill ha! Ta genast bort 48a, så att folk kan få jobba var man vill. Vården skriker efter personal, och ni förbjuder dom som kan att göra sitt jobb!
- Minulta tuo lakipykälä 48a vei vakituisen työpaikan. Olin kaupungin palkkalistoilla lähes 12 vuotta, kunnes ns. pakotettuna irtisanouduin työsuhteestani. Perheellisenä ihmisenä en voinut jäädä palkattomalle loppuvuodeksi, ja toisaalta, näin jo heti alkumetreillä, miten paljon terveyshaittoja ja jopa kuolemia niistä injektioista seurasi jo ihan lähipiirissä, en uskaltanut ottaa niitäkään riskejä. Etenkin työkavereiden vuoksi toivon todella, että tämä pykälä tullaan mahdollisimman nopeasti poistamaan käytännöstä. Järkyttävä pulahan on hoitajista koko ajan, joka paikassa, eikä tämä pykälä nyt ole valitettavasti koronakuolema-tilastoihin, tai mihinkään muuhunkaan auttanut.
- Olen töissä Helsingissä HUSLAG laboratoriossa, jossa ei ole potilaita eikä asiakkaita joten meillä on vaan potilaiden näytteet ja muut työkaverit joiden kanssa ollaan päivittäin tekemisissä. Silti meillä on koko laboratorion henkilökunta 48a pykälän piirissä, vaikka 48a pykälässä lukee selvästi :

" Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kaikissa tehtävissä, joihin liittyy lähikontaktin aiheuttama

tartuntariski covid-19-taudin vakaville seuraamuksille alttiille asiakkaille tai potilaille....."

Siitä huolimatta diagnostiikakeskuksen johtaja Lasse Lehtonen päätti, että KOKO diagnostiikakeskus kuuluu pykälän 48a alle, oli potilastyötä/lähikontaktia tai ei.

Meidän laboratorion kohdalla asiaa perusteltiin näin, että meillä on jotkut työntekijät jotka käyvät näytteenotossa aamukierrolla ja niiden kautta sitten voi mennä tartunta eteenpäin sairaalapotilaille.

Mutta eikä tämä ole jo aika pitkä reitti? Pitäisi olla oikeasti lähikontakti.

Meidän laboratoriossa kaikilla muilla paitsi näytteenottajilla ei ole mitään LÄHIKONTAKTIA vakaville seuraamuksille alttiille asiakkaille tai potilaille. Näytteenotossa kiertäviä työntekijöitä on meillä vaan muutamat. Itse en henkilökohtaisesti osallistuu näytteenottokierrokselle.

- työnantajalla on velvollisuus etsiä korvaava työtä, sitä ei ole kuitenkin etsitty eikä asiasta ei ole keskusteltu työntekijän kanssa (ehdotuksia, miten voisi jatkaa töissä ym). Mutta oikeasti meidän työpaikassa kyllä olisi mahdollisuus tarvittaessa työskennellä erikseen muista (esim. näytteiden leikkaaminen eri huoneessa muista ja käytävillä liikkuminen vaikka maskin kanssa). Sitä eikä muitakaan vaihtoehtoja ei ole kuitenkin tarjottu.
- Följderna av tillämpningen av Smittskyddslagen 48a § har varit enbart negativa på arbetsplatsen. Det har rätt stor osäkerhet under hela denna s.k. pandemi, både bland befolkningen och hos personal inom social- och hälsovården, vilka har erhållit mycket svävande och vaga direktiv att följa. Direktiv, som ständigt ändrat, arbetsuppgifter har ändrats och rutinerna har ändrats, vilket gett upphov till ökad stress och sämre trivsel i arbetet, därmed även sämre produktivitet. Det tvång av vaccination som denna lagparagraf innebär i den praktiska verkligheten har medfört en aldrig tidigare upplevd kränkning av vårdpersonalens rättigheter, rätt till arbete, personlig integritet och rätt att bestämma över egen kropp. Att arbetsgivaren tillåts ha rätt att avkräva bevis för arbetstagarnas personliga hälsouppgift som vaccin utgör, är inte acceptabelt i ett demokratiskt land. Detta krav har lett till känslor av obehag, utelämnande och maktutövande, och har påverkat arbetshälsan synnerligen negativt.
- En person i förmannaställning uttryckte sig så här under en kaffepaus under år 2021: "De som inte vaccinerar sig är nog idioter!" Att en person i förmannaställning idiotförklarar arbetstagare högt och ljudligt på basen av deras personliga val gällande egen kropp är inte acceptabelt uppförande och beteende.
- Lagparagrafen är diffust utformad, vilket gett upphov till varierande tolkning och tillämpning inom välfärdsområdet, men även inom olika välfärdsområden.
- Denna lagparagraf har, på basen av ovanstående text, således i dess tillämpning lett till enbart negativa följder i stor omfattning, med diskriminering, olikabehandling, osakligt bemötande och äventyrande av arbetstagares arbetarskydd.
- Henkilö ketä sijaistin irtisanoi itsensä ja ilmoitin, että voin jatkaa sijaisuudessa työluvan loppuun, koska omassa paikassa oli palkattu sinne asti sijainen. Silloinen esihenkilöni sanoi, etten voi hakea rokottamattomana vapautuvaa toimea ja työsopimuksen jatkoon, en koskaan saanut vastausta, koska "toimi lepää johtavan ylihoitajan pöydällä".
- minulle ei kerrottu kokouksen olevan kuulemistilaisuus, johon voin ottaa tukihenkilön mukaan. Minun osaamista ei kartoitettu (minulla on myös lähihoitajan tutkinto ja olen tehnyt mm ajanvaraus/toimisto työtä, jota voisin tehdä etätöinä), minulle ei tarjottu mahdollisuutta tehdä työtä pcr testien turvin vaikka toisille työntekijöille sitä mahdollisuutta on tarjottu ilman terveydellistä syytä.

- päädyin irtisanoutumaan rakastamastani työstä, jota en enää voinut tehdä. Sairaanhoidajan ura kesti siis lähes 20 vuotta. Vaihdoin siivoustyöhön vahtimestariksi, joka on määräaikainen, mutta työtä kuitenkin, koska olen yksinhuoltaja ja asuntolainaa on
 - korvaavasta työstä oli jos sovittu, mutta esihenkilöni soitti ja kertoi, että korvaava työ on peruttu. Kysyin syytä ja esihenkilö oli kertonut omalleni ettei johto halua minun sinne siirtymisestä enempää kuluja yksikölle. Tämä asia minulle kerrottiin puhelimesta, mutta myöhemmin pyytäessäni saman mustaa valkoisella esihenkilöni sanoi, ettei tiedä syytä miksi työni peruutettiin, vaikka se oli minulle jo luvattu. Tämän vuoksi minulle siis ei oltu tehty työvuorolistojakaan, vaan minut oli jo aiemmin pyyhitty ilmeisesti pois listoista kokonaan (spekulaatiota).
 - Se, ettei minulle ollut koko konsernissa minkäänlaista työtä, oli valhetta. Aivan sattumalta näin työnantajani ilmoituksen Eezy.fi -työväilytyksen sivuilla. Ilmoituksessa haettiin tallentajaa, jonka tehtävänä olisi mm. sairauspoissaolotodistusten käsittelyä järjestelmässä, tukipyynnöjen lajittelua ym. Ei minkäänlaisia koulutusvaatimuksia. Laitoin kyseisestä ilmoituksesta Eezylle viestiä ja kysyin tarvitaanko tähän työhön rokotuksia. Sain vastauksena, ettei tarvittaisi. Miksi työnantaja palkkaa työhön mieluummin jonkun täysin ulkopuolisen kuin henkilön, joka tietää ja tuntee yrityksen jo valmiiksi, osaa käyttää järjestelmiä ja on jo valmiiksi yrityksen listoilla? Minusta tämä on pahinta mahdollista syrjintää, enkä keksi syyksi mitään muuta kuin rokotusstatukseni.
 - Esihenkilöni ohjeesta varasin työterveyshuollon kautta lääkäriajan. Työterveyslääkäri kirjoitti todistuksen, jossa todetaan, etten terveydellisistä syistä voi rokotetta ottaa. Kaupungin vt. tartuntatautilääkäri kuitenkin hylkäsi lääkärintodistuksen. Vastaavanlainen lääkärintodistus on hyväksytty toisella paikkakunnalla. Tämän lisäksi työnantajani pyysi tietämättäni toiselta työterveyslääkäriltä (kenen vastaanotolla en ole koskaan käynyt) todistuksen, missä todettiin, ettei minulla ole lääketieteellistä syytä olla ottamatta koronarokotetta.
 - Olen tehnyt asiaani koskien muistutuksen kaupungin työterveyteen työterveyslääkärin mielivaltaisesta tartuntatautilain tulkinnasta kohdallani. Olen sairastanut covid19 taudin 3/2020 jolloin testejä ei lukuisista yrityksistäni huolimatta tehty sillä en ollut matkustanut ulkomailla. Tauti aiheutti minulle long covidin joka diagnosoitiin myöhemmin. Lisäksi olen ottanut kaksi koronarokotetta. Kaupunki vaatii kolmea rokotetta tai kahta rokotetta sekä sairastettua tautia. Minun kohdalla työterveys ei kuitenkaan katsonut minulla olevan riittävää suojaa, jolloin kohteluni voidaan katsoa syrjiväksi. Lisäksi sain vakavan rokotehaitan toisesta rokotteesta ja neurologin todistuksen ja kiellon ottaa enää mrna-rokotteita. Työterveys ei hyväksynyt tätä vaan vaati edelleen minua ottamaan kolmannen rokotteen. Koin painostusta työterveydestä sillä lääkäri ei antanut muuta vaihtoehtoa. Tein asiasta muistutuksen. Sain työskennellä jatkuvan testauksen turvin, joka oli edelleen syrjivää sillä minun ei olisi ollut tarpeellista testauttaa itseäni taudin ja kahden rokotteen antaman suojan vuoksi. Jatkuva testaus aiheutti minulle kuluja joutuessani vapaa-ajalla ajamaan 50km testauspaikkaan. Aluehallintovirastoon lähettämäni kyselyn mukaan sekä THL:n linjauksen mukaan rokotemääriä arvioitaessa tulee huomioida muullakin tavalla todetut tartunnat, kuin pelkästään pcr-testillä varmennetut.
- Lisäksi kaupunki on tulkinnut tartuntatautilakia väärin vaatiessaan ainoastaan työterveyden hyväksymää terveydellistä perustetta olla ottamatta rokote. Tartuntatautilaissa sanotaan että työntekijällä on oltava riittävä todistus terveydellisestä syystä olla ottamatta rokote. Minulla oli neurologian professorin lausunto, joka ei kuitenkaan tllääkärille kelvannut. Ttlääkärin mielestä 3kk toimintakyvyttömyys ja sairausloma sekä 2kk osatyökyvyttömyys ei ollut riittävä peruste. Työterveyslääkäri ohjeisti minua ottamaan rokote kaikesta huolimatta ja jäämään sen jälkeen sairauslomalle jos haittaoireeni pahenevat

- Itse itkien hain opintovapaata jotta voin vaihtaa alaa jossa voin itse määrätä omasta kehostani. Jäin siis pois unelmatyöstäni jossa kaikkia ammattilaisia tarvitaan ja valmistun uuteen ammattiin ensi vuonna, enkä ole enää palaamassa hoitoalalle, niin kova pettymys tästä painostuksesta ja pakosta jäi.
- Kuulemistilaisuudessa luvattiin että pääsen heti takaisin sairastettuani taudin. Sairastinkin kovan Flunssan tai Koronan. Mutta viralliseen testiin en päässyt koska en ollut enää Sotelainen? Virallinen testi todistuksineen olisi maksanut 200€ ! Samaan aikaan media rummuttaa hoitajapulasta! Tulisin/ menisin töihin jos pääsisin testiin!
- Minulla oli tämän neljän vuoden aikana katkeamaton työsuhde, 19 määräaikaista työsopimusta. En voinut enää allekirjoittaa 20. määräaikaista työsopimusta Tartuntatautilakiin lisätyn uuden 48a pykälän vuoksi ja jäin sairaanhoitajan työstäni pois 31.12.2021. En hyväksy, että työnantajalla on oikeus minun terveystietoihini. En anna itsemääräämisoikeuttani pois; haluan jatkossakin päättää itse mitä rokotuksia otan ja mitä en.
- Minulla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin altistaa itseni sairastumaan.
- Useampi yö meni hereillä ollessa, kun pohdin kuinka ihmistä voidaan kiristää ottamaan rokote? Ja käytän sanaa kiristää, koska vaihtoehtona tosiaan oli palkanmaksun keskeytys, jolloin en voi saada rahaa liitosta, kelasta tai työnantajalta. Kyllä, se on kiristystä, jos toimeentulon menetyksen uhalla pakotetaan ottamaan rokote, jotta voit maksaa laskusi sekä ostaa kaupasta ruokaa. Minä päädyin jäämään palkattomalle, koska en yksinkertaisesti pysty oman moraalikäsitykseni mukaan hyväksymään suomalaisessa oikeusvaltiossa kansalaisten kiristämistä. Siitä on vapaaehtoisuus kaukana, jos vaihtoehtona on menettää toimeentulo ilman minkäänlaista tulonlähdettä (ellet satu löytämään muita töitä).
- työnantajani on julkaissut seuraavan twiitin, joka myös osaltaan auttoi ymmärtämään minkä arvoisena työntekijänä minua pidettiin: "Olemme itseasiassa tyytyväisiä, jos rokotevastaiset hoitajat ymmärtävät vaihtaa alaa. Koska he nyt vain ovat väärällä alalla, jos eivät usko lääketieteeseen ja potilaiden suojaamiseen"
- Edellisenä päivänä minulle ilmoitettiin, että toistaiseksi korvaavaa työtä ei ole löytynyt ja että jos ei löydy niin palkanmaksu katkeaa maanantaina. On aika naurettavaa yrittää selittää, että Tampereen kokoisesta kaupungista ei löytyisi minulle MITÄÄN korvaavaa työtä. Koulutukseni perusteella olisin voinut mennä esim. siivoamaan kouluja, mennä keittiölle jne. Lisäksi minulla on vapaaehtoistyökokemusta mielenterveysseuran kautta maahanmuuttajaperheen tukihenkilönä olemisesta ja SPR:llä vankilavierailijana. Minua kiristettiin viimeiseen päivään saakka josko olisin kuitenkin mennyt piikille ja kysyttiin, että enkö todellakaan aio mennä hakemaan edes yhtä rokotusta. No en. Miksi olisin mennyt pilaamaan hyvän terveyteni näillä piikeillä, jotka ovat aiheuttaneet maailmanlaajuisesti aivan valtavaa vahinkoa.
- Samaa aikaan kun minä en saa mennä terveenä töihin niin 2-3 kertaa piikitettyjä työkavereitani on ensin ollut moneen kertaan sairaslomalla piikitysten takia ja sen lisäksi he ovat sairastuneet koronaankin jopa 2x. Miten tällainen on mahdollista, että heitä on piikitetty moneen kertaan ja silti he sairastuvat tautiinkin MONEEN KERTAAN? Minulle on turha kenenkään väittää, että piikittäminen tällä tuotteella estäisi tartuntoja tai estäisi edes vakavaa tautimuotoa kun omin silmin ja korvin todistan päinvastaista. Ei kai kukaan normaalijärjellä varustettu ihminen voi tämän jälkeen enää uskoa, että noista piikeistä olisi jotakin hyötyä? Ei ole.
- Tämä on tahallista sabotaasia. Teillä on ollut yli kaksi vuotta aikaa tässä selvittää mitä on tapahtunut mutta asiat vaan lakaistaan maton alle eikä kukaan halua myöntää, että on tehty massiivinen virhe.

Piikittäminen ei estä viruksen leviämistä vaan päinvastoin näyttää lisäävän sitä, kuten olemme nähneet tapahtuvan kaikissa niissä maissa, joissa on korkea rokotekattavuus.

- Tilanteeni muuttui myös äkisti 19.5 kun lottokone arpoi minut koronapositiiviseksi. Ja kyllä, minulla oli siis flunssa ja yskä. Kuinka monta miljardia on hassattu tähän aivan dorkaan nenänkaiveluun ja miksi? Olisitte laittaneet nuo turhanpäiväiseen testaamiseen käytetyt rahat vaikka hoitajien palkkoihin. Tämän takia en siis ole saanut tehdä työtäni neljään kuukauteen, onhan tämä nyt aivan järjen köyhää. Kukaan ei voi tällä nuhalla perustella tätä lakia. Ei sitä voi perustella sillä, että tämä nuha _saattaa_ olla _jollekin_ joskus _vaarallinen_. Tuollainen ei riitä perusteluksi. Nyt saan työntekoluvan siis 6 kuukaudeksi. Miettikää kaksi kertaa tämä seuraava lause. MINUN PITÄÄ TEHDÄ ITSESTÄNI SAIRAS PÄÄSTÄKSENI TEKEMÄÄN TYÖTÄNI. Tämä on aivan järjetöntä. Kukaan normaali, järjenvä ihminen ei lähde mukaan tämmöiseen. Kumotkaa tämä laki välittömästi vaikka se onkin jo myöhäistä, sillä tuhansia kokeneita sote-alan huipputyöntekijöitä on jo menetetty tämän takia ja te lainsäätäjät olette myös tämän takia vastuussa hoitajapulasta + että tämä koskee muitakin kuin hoitajia enkä itsekkään aio enää palata alalle.
- Kuulemistilaisuus minulla oli 31.1 ja siitä sain kuulla puoli tuntia aikaisemmin.
- Työterveyslääkäri suuttui ja huusi mulle "oma valinta jos haluat jäädä yhteiskunnan ulkopuolelle ja sairastua vakavasti kun et ota rokotteita". Olin selvittellyt mun allergioita kun kroppa jatkuvasti käy eri aineista yliherroksilla ja tulee esille allergisia reaktioita. Mulla on takana yksi henkeä uhkaava lääkeainereaktio ja toinen lievempi reaktio. Lääkäriä ei kiinnostanut. Kertoi, että "hyvät hoitajat viereen auttamaan jos jotain reaktioita piikittäessä tulee. En voi auttaa sua mitenkään. Sulla ei ole lääketieteellistä perustetta olla ottamatta rokotteita". Myönsi kuitenkin, että olen yliherkkä erilaisilla asioilla ja ruoka-aineille ja reagoin helposti"
- Jos lakia ei kumota, joudun keksimään itselleni uuden alan
- Kuulemistilaisuudessa puutteellinen lappu, jossa on vain työnantajan oikeudet. Vaihtoehtona vain kaksi kohta: työntekijälle ei löydy korvaava työtä/työntekijä ei ottanut korvaava työtä vastaan. Esimies ei osannut vastata kysymyksiini: minkälaiset työtehtävät, mikä palkka, kuinka pitkään kestää työsuhde? Pyysin selvittämään asiaa ja järjestämään uutta tilaisuutta. Päivämäärä ei tarkka luvattu. Elämä pysähtynyt
- Kevään mittaan muiden työntekijöiden maskiohjeistuksia lievennettiin niin, että kirurgista suu-nenäsuojusta tulee käyttää enää potilaskontakteissa. Itselleni määrättiin FFP2 maski pidettäväksi koko ajan, myös kanslia- ja taukotilassa. Koen tämän hyvin syrjivänä. Miksi minun pitää invasiivisin toimenpitein todistaa olevani terve kun taas rokotetut saa tautia levittää luvan kanssa. Myös erottelu erilaisia maskeja vaatimalla on nöyryyttävää. Pelko toimeentulon menettämisestä on valtava. Siksi olen näihin toimenpiteisiin suostunut.
- Olen saanut kauan sitten (-92) rokotereaktion anafylaktisen shokin MPR rokotteesta. Tämän jälkeen olen pyrkinyt välttämään kaikkia ei pakollisia rokotuksia. Tämä ei ole riittävä peruste vaan minulta vaaditaan korona rokotuksia. Huolimatta tästä minun sairaspäivät on ollut useana vuotena 0. Influenssaan en ole sairastunut koskaan.
- En mennyt töihin, yritin uupumukseen ja mielenterveydellisiin seikkoihin liittyen hakea sairauslomaa työterveyslääkäriltä, mutta lääkäri ei tähän suostunut, koska "yritän kiertää uutta tartuntatautilain pykälää".
- Minulle tarjoutui sopivasti töitä aivan täysin toiselta alalta ja päätin tarttua siihen tarjoukseen. Pakolla ja painostuksella en rokotetta ota, joka ei suojaa minua eikä ketään muutaakaan. Se asia on nyt varsin hyvin nähty. Näillä palkoilla ja näillä työoloilla en enää niele tätä pakkoa omaa

itseään määräämisoikeutta vastaan. Kunnioitan kehoani ja omaa immunitettiani ja soteala sekä kolmivuorotyö saa jäädä.

- Itse itkien hain opintovapaata jotta voin vaihtaa alaa jossa voin itse määrätä omasta kehostani. Jäin siis pois unelmatyöstäni jossa kaikkia ammattilaisia tarvitaan ja valmistun uuteen ammattiin ensi vuonna, enkä ole enää palaamassa hoitoalalle, niin kova pettymys tästä painostuksesta ja pakosta jäi. Onko Suomella varaa tähän, että ammattilaiset poistuvat alalta jossa lehtiotsikoidenkin mukaan on hirvittävä pula tekijöistä.
- Olen toiminut sote alalla 18vuotta ja kuuluin superiin aina vuoteen 2019 jolloin liityin Tehyyn. Tehy puhuu tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden puolesta. Heidän some vaikuttaja Jan-Olof Erikson julkaisi Twitterissä, miten Hus alueelta vain muutama hoitaja on 48a pykälän myötä alalta poistunut. Tämä ei pidä paikkaansa ja me 48a pykälän takia pois alalta laitettut kävimme asiaa korjaamassa ja kerroimme miten näitä tulee kokoajan lisää, koska osa ottaa 1,2 tai ei ollenkaan ja seuraavan piikin ollessa edessä jäävät palkattomalle eli ei irtisanoudu niinkuin Erikson asiaa ajatteli.
- Pahinta on, että kukaan meistä pykälän takia kärsivistä ei hyökkää henkilökohtaisuuksiin niitä vastaan, jotka rokotteita haluaa ottaa, ei vaan kerromme vain miten me kaikki emme niitä halua, meitä saa nimitellä, ammattitaidottomia, putinistejä, antivax propaganda ja on kuulemma hyvä miten poistutaan alalta... Ei myö haukuta rokotettuja, miksi meitä kohtaan saa hyökätä henkilökohtaisella tasolla ja asiasta mikä on totta, me alalta poistuvat vain lisäännymme... monella kk päästä, toisella heinäkuussa, nyt monen sairastettu tauti elokuuhun asti voimassa ja seuraa piikki tai ulos.
- Nöyryytykseni sai aikaan sen, että päätin hakea muulle alalle. Vaikkakin onnekseni sairastuin koronaan helmikuussa lomalla ollessani, ja sain palata loman ja karanteenin jälkeen osastotyöhön, odotan tällä hetkellä tietoa uuden alan koulutukseen pääsystä, johon kävin jo haastattelussa.
- Otin hyvin henkilökohtaisesti sen, että minut leimattiin lakimuutoksen myötä työhöni "soveltumattomaksi". Niin henkilökohtaisesti, että irtisanouduin vakituudesta työsuhteesta 9.2.2022 ja vaihdoin kokonaan alaa. Näillä näkymin pysyvästi.
Toivoisin, että tekisitte voitavanne hoitajien joukkopaon pysäyttämiseksi. Nähdäkseni pykälien 48 ja 48a:n peruuttaminen olisi yksi olennainen, konkreettinen teko asian eteen.
- Sairastettu tauti antoi puoli vuotta lisää aikaa. Se umpeutuu heinäkuun lopussa. Jatkossa minulla on kolme vaihtoehtoa:
 1. Jään täysin etätöihin ja minut eristetään työyhteisöstä
 2. Otan virkavapasta työstäni ja alan tehdä sairaanhoitajan työtä, koska kaoottisen hoitajapulan takia kelpaan siihen piikittömänä. Se pystytään perustelemaan.
 3. Vaihdan työpaikkaa
 Tällä hetkellä olen vahvasti kohdan 3 kannalla. Tämä sote-alan jatkuva stressissä, epätietoisuudessa ja pelossa eläminen ei ole elämisen arvoista!
- Minulla oli työ sopimus allekirjoitettuna helmikuun loppuun, mutta jatkoa oli luvattu suullisesti toukokuulle saakka. Minulla työt loppuivat helmikuun lopussa ja minun tilalle otettiin heti rokotettu hoitaja. Missään vaiheessa ei ollut edes puhetta, että voisin olla potilastyössä jos käyn koronatestissä 72 tunnin välein, vaikka työkavereilla oli poissaoloja helmikuun aikana ja oli hoitajavajetta. Maaliskuussa jopa terveyskeskuksen infektio politiikka oli suljettuna hoitajapulan vuoksi useampana päivänä. Ja samaan aikaan saman organisaation sisällä esim. synnärillä ja neurolla rokotettamaton hoitaja on saanut olla töissä normaalisti ilman 72 tunnin välein tapahtuvaa koronatestausta.
- Olen laittanut sosiaali ja terveysvaliokuntaan sähköpostia 18.2.22. Yhdeltäkään kansanedustajalta ei tullut minkäänlaista vastausta. Ihmetyttää tällainen väite ettei STM ole tiennyt mitä kentällä tapahtuu.

- Nyt tällä väliaikaisella lakimuutoksella olette romuttaneet kuntamme oikomishoitopotilaiden oikeudet saada oikeaan aikaan oikomishoitoa. Taas oikomishoitoajat venyvät
- Nämä kaikki kokemukseni ovat vaikuttaneet sen, että jätän sairaanhoitajan työni, mikäli rokote tulee pakolliseksi. Minulla on oikeus päättää, mitä kehooni pistetään ja mitä ei. Ja varsinkin, kun rokotteesta ei ole ollut vastaavaa hyötyä, enkä vaaranna ketään rokottsmattomuudellani.
- täällä Soitessa on monenlaista mallia, miten rokottamattomia kohdellaan : osassa paikkoja hoitajat ovat saaneet jatkaa normaalisti työtään. Jossakin paikoissa pitää ottaa koronanäyte 72h välein, jotta olet pätevä hoitaja, mikäli näyte on negatiivinen. Osalle on järjestynyt korvaavaa työtä . Osa on laitettu palkattomalle vapaalle ja osalla sijaisista loppui työt lain tuleessa voimaan
- Toisin sanoen pykälä 48 a painostaa sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia ottamaan ehdollisella myyntiluvalla olevaa rokotetta toimeentulonsa menetyksen uhalla. Yhteiskunnan kustannukset lisääntyvät, koska edellä mainittu pykälä ajaa toimeentulonsa menettäneitä hakemaan toimeentulotukea. Unohtamatta henkisen pahoinvoinnin lisääntymistä ja taloudellisen ahdingon tuomaa ahdistusta sekä niiden heijastumista perheeseen.
- **Arvoisa vastaanottaja sosiaali- ja terveysministeriössä**
Saamani tiedon mukaan olette siinä käsityksessä, että pykälä 48a:n perusteella ei olisi irtisanoutunut hoitajia. Tässä olette väärässä, meitä on paljon. Useimmat eivät kuitenkaan ole tehneet alalta lähtiessään asiasta numeroa, koska ovat pelänneet tulewansa leimatuksi itsekkäiksi, potilaat vaarantaviksi tai muuten vaan kamaliksi ihmisiksi.
- 3.2 sain kotiin aamulla tiedon, etten saa enää mennä työpaikalleni ja palkanmaksu katkaistaan. Jäin pitämään vuosilomia ja odottamaan kuulemistilaisuutta. Minulla oli kuuleminen 23.2.2022, jossa oli paikalla ammattiliiton lakimies, lähiesimies ja johtava sosiaalityöntekijä. Kuulemisessa työnantaja kertoi palkanmaksuni katkaisemisesta 48a-pykälän takia. Korvaavaa työtä tarjottiin 2h viikossa 1 viikon ajaksi. En ottanut 2 tunnin työtä vastaan, sillä tarkoitukseni oli etsiä työtä muulta alalta. En siis saanut mennä työpaikalleni omaan työhuoneeseeni tekemään sosiaaliohjaajan työtäni ilman potilas tapaamisia, sillä rokottamattomana en saanut mennä fyysisesti työpaikalleni koko rakennukseen. Myös etätyön mahdollisuus evättiin, sillä perusteella, ettei etätyötä tehdä minun ammattiryhmässäni. Kuitenkin sairaanhoitopiirissä oli laaja etätyö suositus ja työni oli pääasiassa puhelimitse tapahtuvaa vanhempien ohjaamista.
- Sairaala ei järjestänyt minulle korvaavaa työtä, vaikka sitä olisi ollut.
Kuulin rokottamattomalta kollegaltani, että hän oli soittanut itse Kaupungin Varhaiskasvatukseen ja hänelle oli luvattu alkuun puolen vuoden työsopimus, joka hänen piti mennä allekirjoittamaan seuraavana maanantaina. Hän kehoitti minuakin kysymään sieltä töitä. Soitin varhaiskasvatuksen esimiehelle, joka ilahdutti yhteydenotostani ja sanoi heillä olevan pulaa hoitajista, joten olisin tervetullut. Heillä ei olisi rokotuspakkoa. Hän lupasi ilmoittaa minulle yksityiskohdista seuraavan päivän Kaupungin kokouksen jälkeen.
Seuraavana päivänä ilmoitettiin, että kaupunki on linjannut niin, ettei meille saa antaa niitä paikkoja. Kollegalleni luvattu puolen vuoden pestikin peruttiin. Kuitenkin rekryn kautta olisimme päässeet niihin työpaikkoihin, mutta kaupunki ei tarjonnut meille niitä.
Kysyessäni syytä menettelyyn myös kokouksessa mukana olleelta Tehyn pääluottamusmieheltä, sain vain vastauksen, että ”kaupunki nyt vain on linjannut näin ja asia on vielä kaikille niin uusi”.
Kysyin omalta esimieheltäni, että eikö voisi käyttää pykälässä annettua mahdollisuutta siihen, että hoitajapulan vallitessa voi käyttää myös rokottamattomia hoitajia, vastaus oli, että: Kaupunki ei käytä missään tilanteessa rokottamattomia hoitajia!”. Koko sairaalassa on ollut jatkuva hoitajapula, edes kaikkia avoimia toimia ei ole saatu täytettyä ja koronan aikana opiskelijoita on soitettu töihin.

- Olin palkattomalla, kunnes huhtikuussa sanoin itseni irti ja nyt olen lähihoitajan sekä sosionomin koulutuksella töissä kaupungilla puistotyöntekijänä. Olen todella pettynyt tähän lakiin ja sen tuomaan eriarvoistamiseen.
- Yksikössäni kaikki rokotetut hoitajat ovat sairastuneet koronaan. Moni heistä on ollut lieväoireisena töissä ja kesken työpäivän tai työpäivän jälkeen tehneet itselleen koronatestin, joka osoittautunut positiiviseksi. Montako potilasta he sitä ennen ovat altistaneet tuolle virukselle tietämättään (luullessaan olevansa vaaraton ja suojattu, koska rokotukset otettuna).
Itse sairastin koronan pari viikkoa sitten, joten olen saanut taas "pätevyyden" palata potilastyöhön, ainakin 6 kk ajaksi.
Meidänkin organisaatiossa kärsitään työntekijäpulasta, kuten kaikki toimijat sotealalla. Silti näyttää olevan varaa kohdella työntekijöitä eriarvoisesti ja siirtää ammattitaitoista, koulutettua henkilökuntaa pois potilastyöstä.
- Korvaavaa työtä ei ollut tarjolla. Ilmoitin kirjallisesti esihenkilölle, että en aio ottaa rokotteita. Koska tein pääsääntöisesti yövuoroa en nähnyt esihenkilöä kyseisenä aikana. Tämän ilmoitukseni jälkeen kun seuraavan kerran tuli töihin oli minun helmikuun työvuorot annettu toiselle työntekijälle ja minun listaan laitettu poissaolo. Eli ei minkäänlaista keskusteluyhteyttä vaan kylmästi poissaolo, kun ei ollut esittää rorotuspassia.
- Hoitajapula on niin iso, että nyt myös koronapositiiviset saavat tulla töihin. Mutta rokottamattomien täytyy tehdä negatestejä edelleen. Mites se potilasturvallisuus, kun koronasairaat häärväät, ja kaikki rokotettuja. Ainoat terveenä säilyneet hoitajat ovat ne, joilla ei ole rokotusta. Jokaikinen rokotettu hoitaja ja asukas saivat taudin. Syksyllä loppuu osaltani hoitajatyöt, tätä leikkiä en aio enää leikkiä. Myimme jopa talon, koska toimeentulo ei ole turvattu, vaikka olen vakituinen ollut jo 19 vuotta. Onneksi Norjasta löytyi töitä.
- Kuulemisia meille ei järjestetty ennenkuin lain jo astuttua voimaan jälkikäteen ja siinä ensimmäisenä minulle ilmoitettiin, että kuulemisen tarkoitus on palkanmaksun lopettaminen. Tämä oli siis ensimmäinen toimenpide, vaikka laissa sanottiin työnantajan velvollisuuden järjestää muuta työtä olevan laaja...
- Rokotukset alkoivat ja neurologian osastolle tuli muutamia potilaita joilla oli todennettu rokotehaitta. Kuten Astra Zenecasta Guillan Barre, nuori kävelevä nainen pyörätuolikuntoiseksi. Kasvohermohalvaus, näön äkillinen menetys toisesta silmästä. Muutama mainitakseni.
- Olen itse työssä missä 1.2.2022 jälkeen todistimme räjähdysmäisen nousun koronatapauksissa ja sote alaa alkoi sairastumaan todella reilusti. 1 viikon aikana laskimme alueellamme 45 eri sote alan yksikköä,missä rokotetut hoitajat sairastui koronaan ,samaa aikaan minut oli suljettu ulos keikkalaisena ja en voinut mennä auttamaan kaaoksessa...se puutos määrä on varmasti heikentänyt potilaan saamaa hoitoa.
- HUSin alueella vaaditaan kolme rokotusta, jotta työsuhde saa jatkua. En voi ymmärtää, miten HUSissa voidaan vaatia rokotuksia enemmän kuin mitä laki vaatii. Olen hyvä työntekijä Siunsotessa, mutta Husille en enää kelpaa työntekijänä. Tällainen lain tulkinta eri sotealueilla on vastoin tasa-arvoa.
- Toissa päivänä kuulin,että koronan sairastanut kollegani,joka toimii sairaanhoitajana yksikössä,saa jatkaa työssään rokote suojan hiivuttua tämän kuun lopussa. Koen ,että meitä ei ole kohdeltu yhdenvertaisesti asiassa.
- Asioita ei ole työnantajan puolesta hoidettu asiallisesti, hoitajilla erittäin suuri henkinen stressi ja epävarmuus. Päivittäin asioihin muutosta ja työnantajan yhteydenpitoa vapaa päivinä. Alkuun uskoa, että työt jatkuvat, täysin yllättäin tuli palkattomuus lomakkeiden vaadinta allekirjoitettavaksi.
- Laki on rikkonut tuhansien hoitajien luottamuksen, tuhonnut ihmisyyttä, rikkonut henkisesti ja ennen kaikkea savustaa hoitajat pois hoitoalan töistä tilanteessa, jossa Suomi on kriisin partaalla hoitajien vähyyden vuoksi.

- Tämän pykälän takia olen menettänyt perusoikeuteni: työhön, harrastuksiin (palkkatulot pienenevät kun menetin työni), koskemattomuuteen, yksityisyyden suojaan ja terveystietojen suojaan ja itsemääräämisoikeuttani on loukattu. Minut on koulutettu noudattamaan näitä em. eettisiä ohjeita työssäni ja kunnioitettava myös potilaan itsemääräämisoikeutta joka myös kuuluu minulle itselleni tämä oikeus ilman sitä uhkaa, että menetän työni. Olen menettänyt uskoni yhteiskuntaan, päättäjiin ja asiantuntijoihin.
Tuo pykälä 48 a on täysin laiton, turha, sillä ei ole mitään tieteellistä perustetta ja sitä sovelletaan kaikissa työpaikoissa riippumatta ketä hoidetaan. Esimerkkinä ehkäisyneuvola asiakkaat pääosin perusterveitä 22-55 vuotiaita, mutta kun joillain saattaa olla astma tai downin syndrooma tms. niin rokotukset vaaditaan meillä kaikilta, vaikka pääosin työskentelemme 2 metrin etäisyydellä ja mitään riskiä ei siis ole.
- Korvaavaa työtä työnantajani on ehdottanut minulla mm. varhaiskasvatuksen parista. Koen tämän päätöksen täysin ristiriitaisena, sillä samat lapsiperheet joiden kanssa en voisi työskennellä kotona perhetyöntekijänä, voisin työskennellä samojen asiakasperheiden kanssa varhaiskasvatuksessa. Tällöin minut siirrettäisiin isoon lapsiryhmään ja suureen työyhteisöön. Kohtaamieni asiakkaiden ja lapsiperheiden määrä olisi viikkotasolla reilusti moninkertainen varhaiskasvatuksessa, kuin mitä se on minulla perhetyöntekijänä lapsiperheiden kotona.
- Eriarvoisena ja syrjivänä koen, että samalla työnantajalla Tampereen kaupungilla voi mm. vanhusten kotihoidossa työskennellä, niin vakituinen tai sijainen puutteellisen covid-19 rokotesuojan omaava työntekijä, suuren henkilöstö pulan takia. Mutta lapsiperheiden sosiaalipalveluissa pidetään tiukkaa linjaa, vaikka asiakkaat ovat pääasiallisesti perusterveitä lapsiperheitä. Erittäin syrjivänä pidän tilannetta, koska minulla on mahdollisuus vaikuttaa asiakkaiden valintaan. Työni ja lyhennetty työaikani mahdollistavat hyvin jatkossakin valitsemaan asiakkaikseni perusterveet lapsiperheet.

Syrjivää on, että työnantajani on myös tietoinen, että Suomessa on muita työnantajia, jotka eivät edellytä lapsiperheiden sosiaalipalveluissa covid-19 rokote suojaa. Olen täysin eriarvoisessa asemassa riippuen minkä kunnan palveluksessa työskentelen. Sekä olen myös täysin eriarvoisessa asemassa oman työnantajani suhteen.

- Minulle sanottiin myös, että olen niin vaarallinen muille työkavereille rokottamattomana, etten voi olla, tai edes käydä samoissa tiloissa muiden kanssa. Ja että minulle pitäisi olla oma eristetty tila (ruokailua varten) ja oma wc jota eivät muut käytä. Enkä voi edes käydä samoissa tiloissa jossa muut ovat. Asiakastyö nyt tietysti oli poissuljettu. Jos joku, niin tämä oli mielestäni syrjintää!
- Muistio kuulemistilaisuudesta oli valmiiksi kirjoitettu, eikä siihen lisätty mitään minun tai mukanani olleen henkilön sanomisia. Muistiossa lukee ettei korvaavaa työtä ole tarjolla, mikä on ristiriidassa tiedotteen kanssa, eikä minun kanssa ole keskusteltu korvaavasta työstä tai sen puutteesta ja mahdollisuudesta työskennellä 72h negatiivisella testillä ennen kuulemistilaisuutta, jossa minulle ilmoitettiin vain ettei korvaavaa työtä ole.
- Kymsote ei tarjonnut korvaavaa työtä lainkaan vaan määritteli, että jokaisen Kymsotella työskentelevän on otettava rokotteet, vaikkei työskentelisi riskiryhmäläisten kanssa.
- Se mitä olemme saaneet kokea rokottamattomuudesta on erilaiset käytännöt karanteerien ja suojauksien kanssa. Terveystietomme on levinnyt kaikkien tietoon. Tiedämme että seläntakana puhutaan pahaa ja halveksitaan.
- Minulla on monta rokottamatta työkaveria, jotka jäänyt palkattomalle, on covidin turvin töissä viellä tai vaihtanut alaa. Kukaan heistä ei ole sairastanut covidia pahemmin kun tavallinen flunssa. Mutta useammalla rokotetulla työkaverilla on covid kestänyt viikkoja ja joillakin on jäänyt haittavaikutuksia koronasta sekä covid-rokotteesta vielä kuukausia myöhemminkin.
- Minulle ilmoitettiin että minun tilalleni on jo palkattu uusi ihminen, ja koska olen vain tarvittaessa töihin kutsuttava, minulle ei nyt toistaiseksi ole töitä. Sanoin että meillä on suullinen sopimus mihin

työtehtäviin minut on palkattu. Ja että kun ei ole laillista estettä enää sille ettenkö voisi työskennellä, heidän pitää laittaa minulle ne työvuorot jotka minulle kuuluu. Minulle sanottiin että minun täytyy nyt ymmärtää, että koska he eivät voineet tietää koska sairastan niin siellä on jo uudet tekijät. He katsovat sitten myöhemmin josko sieltä jotain työvuoroja minulle irtoisi. Valitin asiasta YTK:n lakimiehelle, ja he sanoivat että koska minulla on suullinen sopimus, on se yhtä pätevä kuin kirjallinen.

Toistamme Amnestyn toteaman artikkelissa: *"Koronatoimien varjolla tehtiin vakavia ihmisoikeusloukkauksia. Valvonnan, häirinnän ja väkivallan kohteeksi ovat joutuneet haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset"* (Helsingin

Sanomat, <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000008853312.html> viitattu 31.5.2022)

Rokottamattomat ja "vajaasti rokotetut" Sotelaiset ovat vähemmistö, joihin on kohdistunut useita ihmis- ja perusoikeusloukkauksia. Kantelijat osoittavat näitä ihmis- ja perusoikeusloukkauksia toimittamalla vastineen liitteenä 1 omakohtaista ihmis- ja perusoikeusloukkaus-kertomuksia. Moni heistä ei uskalla tai halua kertoa kaltoinkohtelua vaan valitsee suojella kaltoinkohtelijaansa, omaa työnantajaansa.

Hyväksyttäessä pykälää 48 a perustuslakivaliokunnassa, perustuslaillisuuden pohdintaa ei viety riittävän pitkälle ja STM on laiminlyönyt ohjeistuksessaan sotelaisten perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutumisen. Perusoikeuskysymysten sivuuttamisesta johtuen, TTL 48 a on ollut kantelijoiden elämässä ikään kuin porttina lukusiin ihmis- ja perusoikeusloukkauksiin. Kantelijoita on työnantajien (myös omat ammattiliitot, KELA, työterveys) toimesta loukattu sekä taloudellisesti että henkisesti. Kantelijoiden omista kertomuksista kuvastuu TTL 48a §:n soveltamisen mielivaltaisuus, syrjintä ja toistuvat ihmisoikeusloukkaukset.

3. TTL 48a §:n OIKEASUHTAISUUDESTA JA VÄLTÄMÄTTÖMYYDESTÄ

STM:n vastineen mukaan "Tartuntatautilain 48 § on voimassa jatkuvasti eikä säännöksen soveltaminen edellytä sitä, että suoja olisi oltava vain silloin, jos nämä tietyt tartuntataudit aiheuttavat epidemian Suomessa tai tietyllä alueella. Suojaa edellytetään, vaikkei yhtäkään tautitapausta olisi vielä ilmennyt. Kyseinen säännös on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Koska kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva säännös, on sen välttämättömyyden ja oikeasuhtaisuuden arvioitu täyttyvän kaikissa tilanteissa – myös silloin, kun kyseisten tartuntatautien tilanne Suomessa olisi rauhallinen tai vaikka tautitapauksia ei olisi lainkaan."(s.7)

STM:n perustelu ontuu ja lähtee ajatuksesta, että jos rokotteella on mikä tahansa edes vähänkin nollaa suurempi teho, "pakottaminen" rokottautumaan on perusteltua, oikeasuhtaista ja välttämätöntä.

Tosiasiallinen rokottautumispakko ei ole oikeasuhtaista tilanteessa, missä ei ole tautitapauksia tai tautitapausten määrä on vähäinen. STM:n kanta ei oikeasuhtaisuudesta ei perustu lääketieteellisiin tai oikeudellisiin tosiasioihin.

Päinvastoin THL informoi 19.5.2022 "Neljäs koronarokoteannos" otsikolla kenelle suositellaan 4. annosta todeten, että *"Suositus ei koske omaishoitajia. Heidän rokottamisensa ei suojaa hoidettavaa infektiolta, eikä omaishoitajien toimintakyky laske merkittävästi lievästä infektiosta"*. THL toteaa siis, ettei omaishoitajan ottamana 4. annos suojaa hoidettavaa infektiolta. (TLH, <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/rokotteet-a-o/koronavirusrokotteet-eli-covid-19-rokotteet-ohjeita-ammattilaisille/neljas-koronarokoteannos>).

THL toteaa, ettei omaishoitajan ottamana 4. annos suojaa hoidettavaa infektiolta. Sotelainen on kuitenkin velvollinen ottamaan 1. / 2. / 3. annoksen estääkseen tartuttamasta virusta työssään, esim. tilanteessa, jossa sotelaisen sairastamasta koronainfektiosta on kulunut aikaa yli kuusi kuukautta.

Sama rokotevalmiste ja sama virusvariantti omaishoitajalla ei estä tartuttamasta, mutta sotelaisella estää. STM:n toiminta on kestävämpiä THL:n kannan valossa. THL:n kanta perustuu ajantasaiseen lääketieteelliseen ja epidemiologiseen tietoon sekä tosiasioihin, STM:n ei.

4. TTL 48a §:n PERUSTAMINEN MUUTTUVAN MIKROBIOLOGIAN POHJALLE: LAINKOHDAN VANHENTUMINEN JO SEN ASTUESSA VOIMAAN

TTL 48a§:ää säädettäessä (Hallituksen esityksessä HE 230/2021 vp. ja sen epidemiologisissa ja lääketieteellisissä perusteluissa) oli tiedossa, että hyvin todennäköisesti omikron tulee syrjäyttämään deltan siihen mennessä, ennen kuin pykälä 48a astuisi voimaan. Nyt edelleen voimassa oleva ja STM:n "tarkkarajaisesti " soveltama säädös perustuu vanhentuneeseen tietoon.

Lakien perustaminen ylipäättään mikrobiologian pohjalle on kyseenalaista. Laki on tarkoitustaan varten vanhentunut, kun se nyt astuu voimaan. Mikrobit ja erityisesti ihmiskunnan kannalta merkitykselliset taudinaiheuttajat ovat jatkuvassa muutoksessa, niihin kohdistuvien evolutiivisten paineiden vuoksi. Mikrobien evoluutiota on hankala ennustaa kuten influenssarokotteiden kannalta tiedetään. Samalla tavalla aiemmin tehokkaat antibiootit eivät enää tehoa joihinkin bakteereihin, koska niihin on tullut resistenssejä. Lakien tulisi pohjautua paljon pysyvimpiin arvoihin ja tavoitteisiin. Laeissa tulisi nimenomaan esittää sen tarkoitus ja tavoitteet eikä TTL 48a §:ssä esitetyin tavoin yksityiskohtaisia ohjeita tavoitteiden saavuttamiseksi. Laki ei yksinkertaisesti voi huomioida viruksen muuntumisen, rokotekehityksen ja mahdollisesti muiden tekijöiden kuten esim. lääkehoidon ja yksilöllisten riskitekijöiden tunnistamista ja esim. teknologiakehitystä. Potilasta tulee suojella tavoilla, jotka ovat tieteellisesti perusteltuja ja keinojen tieteellistä pätevyyttä tulee tarkastella jatkuvasti muuttuvan uuden tutkimustiedon valossa, jonka pätevyyden arviointi ehdottomasti tulee jättää riippumattomille lääketieteellisille asiantuntijoille eikä lainsäätäjille.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 30.4.2021 tekemässä ratkaisussa (EOAK/1291/2021) todettiin, että tartuntatautilainsäädäntöä olisi syytä muuttaa siten, että kenenkään ei olisi pakko ottaa covid-19-rokotetta, mutta tietyissä tehtävissä voitaisiin edellyttää laissa säänneltyä suojaa. Ratkaisussa kiinnitettiin tältä osion huomiota

lainsäädännön muutostarpeisiin, minkä perusteella sosiaali- ja terveysministeriössä aloitettiin muutostarpeen arviointi. Kyseisen ratkaisun tekoajankohtana ei ole ollut vielä käytettävissä nykyistä epidemiologista / lääketieteellistä tietoa siitä, että nykyiset rokotteet eivät suojaa tartuttamasta virusta eteenpäin.

5. COVID-19-ROKOTTEEN MYYNTILUVAN EHDOLLISUUS JA SEN MERKITYS

STM:n vastineen mukaan "Asiassa on huomionarvoista myös se, että myöskään influenssarokote ei anna pysyvää suojaa influenssaa vastaan: silti on katsottu oikeasuhtaiseksi ja välttämättömäksi, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön henkilökunnan influenssarokotesuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden suojaamiseksi vuosittain." (s. 7)

Toteamme tästä vertauksesta henkilökunnan influenssarokotesuojan osalta, että jos influenssarokotesuojan tartuttamista estävä suoja on yhtä heikko kuin covid-19-rokotteella, tulisi myös sen ottamisen *oikeasuhtaisuutta ja välttämättömyyttä* tarkastella uudelleen.

Huomionarvoista on se, että influenssarokote ei ole ehdollinen myyntiluvultaan EU:ssa toisin kuin Covid-19-rokote. Ehdollinen tarkoittaa, että luvalla on asetettu ehtoja: "These obligations could include completing ongoing or new studies or collecting additional data to confirm the medicine's benefit-risk balance remains positive."

Myyntiluvultaan ehdollisen rokotteen tosiasiallinen pakottaminen on myös Nürnbergin säännösten perusperiaatteen vastainen." Koehenkilön vapaaehtoinen suostumus on olennainen. Tämä tarkoittaa, että kyseisellä henkilöllä tulee olla lain mukainen kelpoisuus suostumuksen antamiseen; hänen asemansa tulee olla sellainen, että hänellä on vapaa valintavalta, minkäänlaisen väkivallan, vilpin, petoksen, uhan, harhaanjohtamisen tai muun ulkoisen pakon tai painostuksen puuttumatta päätöksentekoon. Hänellä tulee olla riittävästi tietoa ja käsitystä kyseisestä tutkimuskohteesta, niin että hän kykenee ymmärtäen ja asiasta perillä ollen tekemään päätöksensä. Tämä ehto edellyttää, että koehenkilön myönteinen ratkaisu hyväksytään vasta kun hänelle on selvitetty kokeen luonne, kesto ja tarkoitus; sen menetelmä ja suoritustapa; kaikki sen aiheuttamat epämukavuudet ja vaarat, joita kohtuuden mukaan on pidettävä odotettavissa olevina ja kokeeseen osallistumisesta mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset hänen terveyteensä ja henkilöönsä.

Jokainen, joka suunnittelee tutkimusta, johtaa sitä tai on sitä suorittamassa, on velvollinen varmistautumaan suostumuksen pätevydestä ja on vastuussa siitä. Tämä velvollisuus ja vastuu on henkilökohtainen eikä sitä voi seuraamuksetta siirtää toiselle."

Lokakuussa 2021 STM:n kansliapäällikkö Kirsi Varhilaan mukaan pääsyyn siihen, ettei hoitajien rokotevaatimusta nyt valmistella oli se, että koronarokotteiden myyntiluvat ovat vielä ehdollisia. Koronarokotteiden myyntiluvat ovat edelleen ehdollisia. Iltalehti uutisoi torstaina 14.10.2021 otsikolla "THL ehdottaa koronapassia myös hoitajille (toimittaja Karvala Reeta, THL ehdottaa: Koronapassi myös hoitajille iltalehti.fi : "Vaikka THL on sitä mieltä, että koronarokote pitäisi lisätä rokotelistaan, sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ei ole asialle toistaiseksi lämmennyt. Siksi hoitajien koronarokotevaatimusta ei ole vielä tullut lakiin, eikä sitä olla edes valmistelemassa STM:ssä. STM:n kansliapäällikkö Kirsi

Varhilaan mukaan pääsyyn siihen, ettei hoitajien rokotevaatimusta nyt valmistella on se, että koronarokotteiden myyntiluvat ovat vielä mahdollisia. Riittävän pitkäaikaista seurantaan rokotteista ei ole vielä saatavilla, Varhila sanoo. THL:n Tervahaudan mukaan koronarokotteiden mahdollisuudella voi ”jollain tavoin” perustella sitä, ettei asiaa nyt valmistella. Tosin pääjohtaja muistuttaa, että rokotteiden osalta on jo kertynyt yli kuuden miljardin annoksen maailmanlaajuiset kokemukset

Sivuhuomautuksena todettakoon vielä, että koska Varhila lausui tuon kantansa STM:n viranomaisena on SoTelaisilla hallintolain 6 §:ssä tarkoitettu oikeutettu odotus luottaa viranomaisen sanomaan. Missä on hallintolain luottamuksen suoja, joka lupaa turvaa viranomaisten toiminnan odottamattomia muutoksia vastaan? Odottamattomaksi muutosta voi kuvata, koska THL 48a § säädettiin siitä huolimatta, että koronarokotteiden myyntiluvat ovat edelleen mahdollisia.

6. SOTELAISTEN PERUSTUSLAIN 7 §:SSÄ TURVATTUA OIKEUTTA ELÄMÄÄN ON RIKOTTU

6.1. Rokotehaittarekisteri on ruuhkautunut

Rokotehaittarekisteri on ruuhkautunut COVID-19-rokotehaittailmoituksista. Rokotehaittailmoitusjärjestelmän tarkoitus liittyy ihmisten hengen ja terveyden turvaamiseen ja siten sillä on yhtymäkohta perustuslain 7 §:ssä turvattuun oikeuteen elämään. (Ks. rokotehaittarekisterin ruuhkautuminen, 29.4.2022EOAK/5953/2021, s.19.)

Rokotehaittarekisterin ruuhkautuminen tarkoittaa sitä, että ajantasaista tietoa ei ole saatavissa Covid-19-rokotehaitoista. Koska TTL 48a § tosiasiallisesti pakottaa SOTE-henkilöstön rokottautumaan työnsä ja ansiotulonsa säilyttääkseen, loukkaa ruuhkautuminen SOTE-henkilöstön perustuslaillista oikeutta elämään.

6.2. ”Kuolemien määrä huolestuttavassa kasvussa: syiden selvittelyn esteenä aataminaikainen järjestelmä”

Ilta-lehti uutisoi 24.5.2022:

<https://www.iltalehti.fi/terveysuutiset/a/9f263fe7-8e94-4692-a916-e7a2b41ead0c>

”Kuolemien määrä huolestuttavassa kasvussa: syiden selvittelyn esteenä aataminaikainen järjestelmä”

Kuolemien määrän huolestuttava kasvu ja kuolinsyiden selvittelyn hitaus tarkoittaa sitä, että tietoa ei ole saatavissa Covid-19-rokotteiden johdosta kuolleiden määrästä ja kuolinsyistä eli

kuolemasta rokotehaittana. Koska TTL 48a § tosiasiallisesti pakottaa SOTE-henkilöstön rokottautumaan työnsä ja ansiotulonsa säilyttääkseen, loukkaa laki SOTE-henkilöstön perustuslaillista oikeutta elämään. (Rokotehaittarekisterin ruuhkautuminen, 29.4.2022EOAK/5953/2021, s.19.

6.3. Vastausta vailla oleva tietopyyntö koronarokotteiden turvallisuusseurannasta THL:lle

Antton Topias Mäntyvaara on 22.5.2022 lähettänyt THL/ Markku Tervahaudalle, Petteri Hoville, perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindénille sekä sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkiselle kolmannen kerran tietopyynnön koronarokotteiden turvallisuusseurannasta. Tietopyyntö koskee THL:n koronarokotteiden turvallisuusseurainta. THL ei ole vastannut aiempiin tietopyyntöihin, joissa turvallisuusseurannan tietoja on vaadittu julkistettaviksi julkisuuslain perusteella. <https://saivartelijablogi.blogspot.com/2022/05/tietopyynto-koronarokotteiden.html?m=1>

Koska Covid-19-rokotteiden turvallisuusseurannasta ei ole ajankohtaista ja kattavaa tietoa ja koska TTL 48a § siitä huolimatta tosiasiallisesti pakottaa SOTE-henkilöstön rokottautumaan työnsä ja ansiotulonsa säilyttääkseen, loukkaa laki SOTE-henkilöstön perustuslaillista oikeutta elämään.

7. STM:n VÄITE Covid-19-rokotteiden JA HYGIENIATOIMIEN MERKITTÄVÄSTÄ PAREMMUUDESTA PELKKIIN HYGIENIATOIMIIN VERRATTUNA

STM ilmoittaa vastineessaan: "...helmikuussa 2022 STM:lle lausunnon rokotusstrategian muutostarpeista. Lausunnossaan THL arvioi, että covid-19 rokotusten edellyttäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivalta henkilökunnalta on potilasturvan ja työsuojelun kannalta yhä lääketieteellisesti perusteltua. Perusteluna edellä mainitulle THL toteaa, että vaikka rokotteet eivät riittävällä tavalla estä omikronmuunnoksen aiheuttamien tartuntojen leviämistä väestötasolla, tämä ei tarkoita, että tartuntojenriski yksilötasolla ei lainkaan vähenisi. THL:n mukaan erityisesti kolmannen rokoteannoksen jälkeen rokotetun riski tartuttaa toinen henkilö on jonkin aikaa (joitain kuukausia) jonkin verran pienempi rokottamattomaan verrattuna. THL toteaa lisäksi, että hoito- ja hoivatyössä edellä kuvattu rokotuksen tartunnan levittämisen antama suoja yhdistettynä hygieniatoimiin on suojavaikutukseltaan merkittävä lisä pyrittäessä suojelemaan terveydentilaltaan heikentyneitä potilaita ja hoivan asiakkaita" (s.8)

Sekä STM että THL hokee tätä samaa väitettä myös lehdistössä. Mistään ei kuitenkaan selviä, mihin tutkittuun tosiasiaan ne väitteen perustavat. Lääketieteellinen näyttö puuttuu siitä, että rokote ja hygieniatoimet olisivat **merkittävästi** parempi kuin pelkästään hygieniatoimet.

7.1. Saavutettu hyöty vs SoTelaiselle aiheutunut haitta

Perustuslakivaliokunta totesi, että Covid-19-rokotteet ehkäisevät viruksen erittymistä ja tarttumista ihmisestä toiseen, että rokotus voi edistää niin sanotun epäsuoran suojan syntymistä, millä on olennaista merkitystä suojehtaessa covid-19- taudin vakaville seuraamuksille alttiita asiakkaita ja potilaita. Perustuslakivaliokunta totesi, että ehdotettua rokotussuojan vaatiminen heidän kanssaan lähikontaktissa olevalta henkilöstöltä on hyväksyttävää.

THL toteaa kuitenkin 19.5.2022 ohjeistuksensa kohdassa 2.3 ”... Heidän rokottamisensa ei suojaa hoidettavaa infektiolta...”

Tutkimusta tai ylipäätään seurantaa ei TTL 48 a §:n vaikuttavuudesta ole julkaistu. Käsityksemme mukaan seurantaa ei ole tehty. Covid-19-rokotteen riski-hyötyseurantaa ei ole tehty.

7.2. Covid-19-rokotehaitoista

Julkisuudessa THL on kertonut sydänkomplikaatioista Covid-19 rokotteen jälkeen, mutta väittänyt niiden olevan harvinaisia ja ”vain” lieviä. (THL, 2.5.2022 *Pohjoismainen tutkimus vahvistaa koronarokotteiden ja sydänlihastulehdusten välisen yhteyden – tapaukset harvinaisia ja lieviä.* <https://thl.fi/-/pohjoismainen-tutkimus-vahvistaa-koronarokotteiden-ja-sydänlihastulehdusten-valisen-yhteyden-tapaukset-harvinaisia-ja-lievia> .

Toisaalta julkisuudessa voi lukea lukuisia uutisia kuolemaan johtaneista covid-19-rokotehaitoista sekä vielä selvittämättömästä ylikuolleisuudesta ympäri maailmaa. Asiantuntijat vahvistavat myös, että sydänlihastulehdus ei koskaan ole ”lievä”, vaan jättää aina jälkensä sydämeen ja sen toimintaan. Covid-19-rokotehaittoina on vahvistettu myös lukuisia vakavia neurologisia sairauksia mukaan lukien Guillain-Barrén syndrooma sekä raskauden keskenmenoja.

- 7.2.1. Esim. Autopsy Histopathologic Cardiac Findings in Two Adolescents Following the Second COVID-19 Vaccine Dose – PubMed <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35157759/> ” **Johtopäätökset:** - Näissä rokotteen jälkeisissä sydämissä havaittu sydänlihaskvaurio eroaa tyypillisestä sydänlihastulehduksesta, ja se muistuttaa ulkonäöltään eniten katekoliamiinivälitteistä stressi- (toksista) kardiomyopatiaa. Sen ymmärtäminen, että nämä tapaukset eroavat tyypillisestä sydänlihastulehduksesta ja että sytokiini-myrrskyllä on tunnettu palautesilmukka katekoliamiinien kanssa, voi auttaa ohjaamaan seurantaa ja hoitoa.

- 7.2.2. **Berliinin Charitéssa tehdään havaintotutkimus koronarokotusten jälkeisistä sivuvaikutuksista Professori Harald Matthesin toimesta**
lehtiartikkeli linkki:

https://www.mdr.de/nachrichten/deutschland/panorama/corona-impfung-nebenwirkungen-impfschaeden-100.html?fbclid=IwAR0OZ3K2T4eYAE_FsEXzEL2HrJCMVIMEpLXThgO8fSAyCSNoJleeDZtFe_s#sprung0

Rokotusvauriot koronarokotteen jälkeen ovat harvinaisia, mutta niitä on olemassa. "Monet "Long Covidista" tunnetut kliiniset kuvat vastaavat niitä, joita esiintyy rokotusten sivuvaikutuksena", sanoo professori Matthes. Kuvan oikeudet: CENTRAL DEUTSCHER RUNDFUNK

- **Tutkimus noin 40 000 osallistujalla**
- **Jotkut sivuvaikutukset kestävät kuukausia**
- **Lääkärit: "Keskustele asiasta avoimesti ilman että sitä pidettäisiin rokotusten vastustajana"**
- **Uhrit on otettava vakavasti**
- **Rokotuksen uhreille tarvitaan erikoispoliklinikat**
- **Hemodialyysi hoitona**
- **Long Covidin yhteyspisteet: valtakunnallinen yhteystietoluettelo**

Vakavien komplikaatioiden määrä Sars-CoV-2-rokotusten jälkeen saattaa olla suurempi kuin Paul Ehrlich Institute (PEI) on aiemmin kirjannut. Tämä on yksi alustavista tuloksista Berlin Charité -järjestön aiemmin julkaisemattomasta pitkän aikavälin havainnointitutkimuksesta. Tutkinnan johtaja, professori Harald Matthes vaatii nyt lisää yhteyspisteitä asianosaisille.

Tutkimus tehty noin 40 000 osallistujalla

Havaintotutkimus "Covid-19-rokotteiden turvallisuusprofiili" (lyhennettynä "ImpfSurv"), joka keskittyy eri rokotteiden sivuvaikutuksiin, on ollut käynnissä vuoden ajan. Lähes 40 000 rokotettua ihmistä eri puolilla Saksaa kuulustellaan nyt säännöllisin väliajoin. Nyt on saatavilla ensimmäiset välitulokset, jotka perustuvat ensimmäisten noin 10 000 vapaaehtoisen tietoihin, joilta kysyttiin säännöllisesti rokotuksen jälkeisiä oireita verkkokyselyllä yli vuoden.

Yksi tulos: Noin kahdeksan 1000 rokotetusta ihmisestä (0,8 %) kärsii vakavista sivuvaikutuksista. Tämä välitulos eroaa merkittävästi muiden tutkimusten ja arviointien tuloksista. Esimerkiksi Paul Ehrlich Institute (PEI) toteaa maaliskuussa 2022 julkaistussa turvallisuusraportissaan, että 0,2:lla 1000 rokotetusta (0,02 %) on vakavia sivuvaikutuksia.

7.3. Covid-19-rokotteen mahdollinen vaikutus ihmisen DNA:han

Yhdysvaltalainen asianajaja Aaron Siri vaati päämiestensä puolesta Yhdysvaltain tiedonvapauslain nojalla CDC:ltä selvitystä ja asiakirjoja siitä CDN:n esittämästä väitteestä, ettei Covid-19-rokote vaikuta ihmisen DNA:han. Vastauksessaan CDC totesi, että: "Tiedostoihimme tehdyssä haussa ei löytynyt kaikkia pyyntösi liittyviä asiakirjoja". CDC ei tosiasiaa kyennyt osoittamaan sitä, että Covid-19-rokotteella ei olisi vaikutusta rokotetun DNA:han.

The CDC's "Facts About Covid-19 mRNA Vaccines" says "They do not affect or interact with our DNA in any way" but when, on behalf of

[@icandecide](#)

, demanded proof, CDC said "A search of our records failed to reveal any documents pertaining to your request." [https://icandecide.org/wp-content/uploads/2022/03/1188-Final-](https://icandecide.org/wp-content/uploads/2022/03/1188-Final-Response-Letter.pdf)

[Response-Letter.pdf](https://icandecide.org/wp-content/uploads/2022/03/1188-Final-Response-Letter.pdf)

7.4 Englannin viralliset kuolleisuustiedot paljastavat, että Covid-19-rokotuksen jälkeisten kahden ensimmäisen viikon aikana tapahtuneiden kuolemantapausten määrä on aliarvioitu

https://www.researchgate.net/publication/358979921_Official_mortality_data_for_England_reveal_systematic_undercounting_of_deaths_occurring_within_first_two_weeks_of_Covid-19_vaccination

7.5. JOHTOPÄÄTÖS

Koska TTL 48a § vahvoista Covid-19-rokotehaittatiedoista ja jopa kuolemaan johtavista Covid-19-rokotehaitoista huolimatta tosiasiallisesti pakottaa SOTE-henkilöstön rokottautumaan työnsä ja ansiotulonsa säilyttääkseen, loukkaa laki SOTE-henkilöstön perustuslaillista oikeutta elämään.

8. TERVEYDENHUOLTOJÄRJESTELMÄN TOIMINTAKYVYN SÄILYTTÄMISESTÄ JA ILMENNEISTÄ PUUTTEISTA

Perustuslakivaliokunnan mukaan terveydenhuoltojärjestelmän toimintakyvyn säilyttäminen pandemian aikana on perusoikeusjärjestelmän näkökulmasta erittäin painava peruste, jolla on yhteys perustuslain 7 §:n 1 momentin julkisen vallan velvollisuuteen turvata jokaisen oikeus elämään sekä turvata myös pandemian oloissa jokaiselle riittävät terveyspalvelut sekä edistää väestön terveyttä (perustuslain 19 §:n 3 momentti) ja joka oikeuttaa poikkeuksellisen pitkälle meneviä, myös ihmisten perusoikeuksiin puuttuvia viranomaistoimia (PeVM 2/2020 vp, s. 4—5, PeVM 3/2020 vp, s. 3, PeVM 7/2020 vp, s. 4, PeVM 9/2020 vp, s. 4).

Terveydenhuoltojärjestelmässä on vakavia puutteita julkisuudesta saatujen tietojen mukaan. Erityisesti vanhusten palveluissa on puutteita. THL 48a §:n johdosta irtisanoutuneiden ja alaa vaihtaneiden sotelaisten tilalle ei ole saatu uusia rokotettuja

työntekijäitä ja STM:n tiukasta ohjeistuksesta kiinnipitävät työnantajat eivät paikkaa yöntekijäpulaa rokottamattomilla tai vaillinaisesti rokotetuilla sotelaisilla.

STM on toiminnassaan täysi laiminlyönyt seuraavat seikat:

- Covid-19-rokotteiden hyöty- haittasuhdetta ei ole tutkittu saatikka tutkimusta julkaistu.
- Tutkimatta ja selvittämättä on jätetty se, kuinka paljon esim. tehostetuissa palveluasumisen yksiköissä ja vastaavissa palveluyksiköissä -joissa asujat ovat pääsääntöisesti jokainen kolmesti rokotettu (yhä useampi jo neljästi rokotettu) – ovat sairastuneet korona-infektioon sotelaisten rokotevelvoitteen astuttua voimaan? Missä määrin ”suojelun kohteena” olevat hauraimmat ihmisryhmät ovat hyötäneet Sotelaisten rokottamisesta? Dataa, tilastoja eli tosiasioita ei ole.
- Kuinka paljon hoitajat ovat sairastuneet Covid-19-tautiin verrattuna siihen kuinka paljon sairastuvuutta Covid-19-rokotteiden haittavaikutukset ovat SoTe-henkilöstölle aiheuttaneet? Dataa, tilastoja eli tosiasioita ei ole.
- Dataa, tilastoja, tosiasioita siitä, kuinka paljon rokottamat sotelaiset ovat tartuttaneet asiakkaitaan/ potilaitaan, ei ole.

Myös Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on päätöksessään kiinnittänyt huomiota työvoman puutteen aiheuttamiin epäkohtiin ratkaisussaan

<https://www.oikeusasiamies.fi/r/fi/ratkaisut/-/eoar/4060/2021>

seuraavasti: ” Apulaisoikeusasiamies korostaa, että johto on vastuussa siitä, että henkilökuntaa on riittävästi, jotta se voisi suoriutua tehtävistään. Johto vastaa myös ohjeiden lainmukaisuudesta ja siitä, ettei niitä käytännön työssä tulkita virheellisesti siten, että lakia rikotaan. Apulaisoikeusasiamies kiinnittää huomiota myös siihen, että sekä johdolla että työntekijöillä on ollut puutteellinen käsitys siitä, mitä lainsäädäntö heiltä edellyttää ja toisaalta minkälainen toiminta olisi sallittua. Karanteenissa ja eristämisessä on kysymys henkilön perustuslaissa turvattujen oikeuksien ja vapauksien rajoittamisesta, kuten itsemääräämisoikeuden, oikeuden pitää yhteyttä perheenjäseniinsä ja läheisiinsä sekä liikkumisvapauden rajoittamisesta. Pöytäkirjan liitteessä on selostettu rajoittamistoimenpiteiden käyttöön liittyviä yleisiä edellytyksiä. Edellytykset koskevat kaikkea henkilön oikeuksien ja vapauksien rajoittamista. Perusoikeuksien rajoittaminen ei ole sallittua, jos hyväksyttävään tavoitteeseen on mahdollista päästä muulla oikeuksia vähemmän rajoittavalla tavalla. **Puute henkilökunnasta tai asiakkaan hoivan toteuttamiseen soveltumaton palvelu eivät oikeuta eristämään asukasta omaan huoneeseen kahdeksi viikoksi. Haavoittuvassa asemassa oleville asukkaille on aiheutettu kärsimystä ja heidän hyvinvointinsa on merkittävästi heikentynyt käytetyn menettelyn seurauksena.** Keusoten huonehoitoa koskevaa ohjeistusta sekä lainsäädännön mahdollisia muutostarpeita on käsitelty tarkemmin asiassa EOAK/3360/2021.

TTL 48a §:ää perusteltiin sote-henkilöstön riittävyydellä. Selvittämättä ja tutkimatta on, miten lainkohta on todellisuudessa vaikuttanut sote-henkilöstön riittävyyteen. Mikä on osoittavissa oleva vaikuttavuus tässä asiassa? Käsityksemme mukaan TTL 48a § on toiminut käytännössä päinvastaisesti; Alalta poistuu ammattitaitoista työvoimaa ja alan opiskelijoilla jää opinnot kesken (eivät rokottamattomina kykene suorittamaan käytännön harjoittelujaan). Tästä osoituksena liitteessä olevat kertomukset ja lisäksi alla muutama kuvakaappaus YLE:n uutisvirrasta.

Hoitajapula

Sote-työntekijöille maksetaan jopa 1 000 euron sitoutumispalkkioita, koska ala ei houkuta - asiantuntija: se voi estää joukkoirtisanoutumiset

5:15 Hoitajapula

Hoitajapula piinaa sairaaloita kesällä - "Yhtään hoitajaa ei olisi varaa menettää", sanoo sairaanhoitopiirin johtaja

20.5. Terveystenhoito

Kolari suunnittelee terveystakeskuksen osaston sulkemista kesällä - pulaa on erityisesti sairaanhoitajista

20.5. Terveystakeskukset

Kymsoten kesän hoitajatilanne on vielä puutteellinen - suurin osa kesäsisjaisista on alan opiskelijoita

20.5. Hoitajapula

Turun hoitajille maksettava sitoutumispalkkio sai vihreän valon lautakunnasta - vuodenvaihteessa töissä oleville tuhat euroa

19.5. Turku

**Hoitajien palkkakiistassa poikkeus-
käänne - työnantajaleiri ilmiiidassa -**

×

Hoitajapula | Yle Uu...

yle.fi

🔖

yle

Uutiset

Areena

Urheilu

📧

🔍

👤

18.5.

Sairaanhoitajat

▶

Filippiiniläishoitajat saapuivat Lahteen ja aloittivat työnsä: "Olen innoissani ja hermostunut"

18.5.

Hoitajapula

▶

Loimaa yrittää ratkaista kotihoidon hoitajapulaa tuhannen euron rekrytointisällä

16.5.

Loimaa

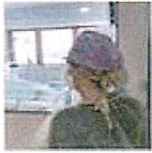

▶

Hoitajien pitkä kiista työehdoista jatkuu – kolme hoitajaa kertoo, miltä se tuntuu: "Olen valmis irtisanoutumaan"

13.5.

Työtaistelut

▶

Hoitaja, kerro millaista työsi on – teemme juttua

10.5.

Terveystenhoitohenkilöstö

▶

Viitasaari käy kamppailuun hoitajapulaa vastaan, vieheenä puolen vuoden vuokranalennus ja tuntuva rekrytointilisä

10.5.

Hoitajapula

yle

Uutiset

Areena

Urheilu

Hyvinvointialueuudistus aiheutti poikkeuksellisen vaikean tilanteen Heinolassa: henkilöstö kaikkoo eikä avoimia työpaikkoja haeta

5.5. **Heinola**

Petteri Orpo Ykkösaamussa: Hoitajapula on ratkaistava seuraavan hallituskauden aikana

30.4. **Petteri Orpo**

Ylitornio houkuttelee hoitajia kesäksi rekrytointilisällä ja edullisella vuokra-asunnolla

28.4. **Hoitajapula**

Kaksi sairaanhoitajaa kertoo, miltä uhattu joukkoirtisanoutuminen ajatuksena tuntuu: "Loppuun asti mukana"

21.4. **Työtaistelut**

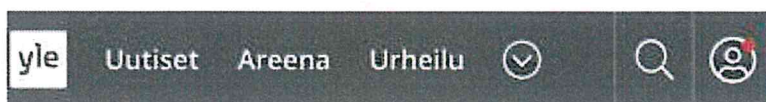
Pirkanmaan hyvinvointialue valmistelee hoitohenkilökunnan palkkaamista ulkomailta

19.4. **Pirkanmaan hyvinvointialue**

Harva kunta houkuttelee hoitajia euroilla – Tornio yrittää turvata palvelut tarjoamalla lisää rahaa ja etuja

4.4. **Hoitajapula**

Hoitajapula

Sote-työntekijöille maksetaan jopa 1 000 euron sitoutumispalkkioita, koska ala ei houkuta - asiantuntija: se voi estää joukkoirtisanoutumiset

5:15 Hoitajapula

Hoitajapula piinaa sairaaloita kesällä - "Yhtään hoitajaa ei olisi varaa menettää", sanoo sairaanhoitopiirin johtaja

20.5. Terveystenhoito

Kolari suunnittelee terveystakeskusten osaston sulkemista kesällä - pulaa on erityisesti sairaanhoitajista

20.5. Terveystakeskukset

Kymsoten kesän hoitajatilanne on vielä puutteellinen - suurin osa kesäsijaisista on alan opiskelijoita

20.5. Hoitajapula

Turun hoitajille maksettava sitoutumispalkkio sai vihreän valon lautakunnasta - vuodenvaihteessa töissä oleville tuhat euroa

19.5. Turku

Hoitajien palkkakiistassa poikkeuskäänne, työnantajaleiri ilmireidassa -

9. TALLINNAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS 31.5.2022 hallintoasiassa 3-21-2163

KANTELIJAT TOISTAVAT TALLINNAN HALLINTO_OIKEUDEN 31.5.2022 ANTAMAN PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT SELLAISINAAN PERUSTELUIKSI KANTEELLEEN

Linkki päätökseen:

<https://varrovooglaid.ee/wp-content/uploads/2022/06/halduskohtu-otsus-isikuandmeteta.pdf>

Lehtiartikkeli Google-kääntäjällä suomennettuna liitteesä 3 ja linkki artikkeliin:

<https://objektiiv.ee/murrangulise-kohtuotsuse-tuum-vaktsiinipasside-susteem-on-vastuolus-inimvaarikuse-pohimottega/>

Asiassa kantajia edustivat asianajaja Kalev Aavik Koch & Partnersista ja asianajaja Jaanika Reilik-Bakhoff Pallo & Partnersista. Jaanika Reilik-Bakhoff kertoo artikkelissaan 1.6.2022 tiivistettynä päätöksestä ja sen perusteluista seuraavaa:

linkki: <https://pallo.ee/siiani-olulisim-kohtuotsus-koroonavaidlustes-kohus-tuvastas-koroonatoendi-noude-oigusvastasuse/>

Kyseessä on tähän mennessä merkittävin tuomioistuimen päätös koronariidassa - tuomioistuin katsoi, että koronatodistus oli laiton

Hallinto-oikeus totesi eilisessä päätöksessään, että koronatodistusta koskeva vaatimus oli lainvastainen, ja kumosi läpimurtojen osalta karanteenin jälkeen tapahtuvaa yhteydenottoa koskevan vaatimuksen sekä velvoitti tasavallan hallituksen korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut, joiden määrä on 71 000 euroa. Tuomioistuin julisti useat NETS-järjestelmän säännökset perustuslain vastaisiksi ja lähetti asian korkeimman oikeuden käsiteltäväksi perustuslain tarkistamista varten. Asianajajien mukaan tämä on erittäin tärkeä tuomio, koska valtiopäivät on parhaillaan muuttamassa NETS:n säännöksiä, jotka olivat laittoman koronatodistusvaatimuksen perustana ja joilla on tarkoitus ottaa käyttöön vastaavia vaatimuksia tulevaisuudessa.

Hallinto-oikeuden eilinen (31.05.2022) päätös on päätös 10 valituksen yhdistetyssä valituksessa, johon osallistui lähes 60 valittajaa. Tämä on ensimmäinen hallintotuomioistuimen antama myönteinen päätös.

Tuomioistuimen 11 tärkeintä kannanottoa, joissa viitataan laajaan tuomioon:

1) Koska koronatodistuksen olemassaolo asetettiin perusoikeuksien käyttämisen edellytykseksi, koronatodistuksen vaatimus muodosti implisiittisen rokotusvelvollisuuden.

2) Riidanalaisista rajoituksista ja toimenpiteistä olisi pitänyt päättää ensisijaisesti lailla, mutta vaikka delegointioikeus hyväksyttäisiinkin, lainsäätäjän olisi tätä oikeutta toimeenpanevalla elimellä siirtäessään pitänyt määritellä valtuutuslajiksi asetus lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi eikä määräys hallinnolliseksi säädökseksi.

3) NETS:n 27 §:n 3 momentti, 28 §:n 2 momentti, 28 §:n 5 momentti ja 28 §:n 8 momentti mahdollistavat kokonaisuutena katsottuna rokottamattomien henkilöiden toimintaan osallistumisen rajoittamisen, mutta koska asianomaisen säännöksen sisältö ei käy ilmi valtuutussäännöksestä, kyseiset säännökset ovat ristiriidassa perustuslain 3 §:n 1 momentin ensimmäisestä virkkeestä ja 11 §:stä ilmenevän parlamenttivarauksen sekä oikeusvarmuuden periaatteen kanssa.

4) Tasavallan hallituksella ei ollut valtuuksia velvoittaa henkilöitä todistamaan terveydentilaansa esittämällä koronatodistus eikä velvoittaa yksityishenkilöitä tarkistamaan kyseistä todistusta eli suorittamaan valvontaa ja käsittelemään erityisiä henkilötietoryhmiä.

5) COVID-19:n läpäisseille asetetut karanteenivaatimukset ovat osittain lainvastaisia.

6) Vaatimus kuolinsyöntutkijan todistuksesta loukkaa seuraavia perusoikeuksia: Perustuslain 34 §, liikkumisvapaus, perustuslain 31 §, elinkeinovapaus, perustuslain 28 §, perusoikeus terveyteen, perustuslain 26 §, perhe- ja yksityiselämän loukkaamattomuus, perustuslain 19 §, oikeus sananvapauteen, perustuslain 37 §, oikeus koulutukseen, perustuslain 29 §, oikeus valita ammatti, perustuslain 16 §, oikeus elämään, Perustuslain 41 §, oikeus mielipiteisiin ja vakaumukseen, perustuslain 10 §, ihmisarvon periaate, perustuslain 32 §, perusoikeus omaisuuteen, perustuslain 20 §, oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, joista osa on ehdottomia perusoikeuksia, joiden vääristäminen tai rajoittaminen ei ole sallittua missään tarkoituksessa.

7) Koronatodistusta koskevan vaatimuksen oikeutettu tarkoitus voi olla tartuntatautien leviämisen ja joukkosairastavuuden estäminen tartuntariskissä olevien henkilöiden kautta, jotta vältetään terveydenhuoltojärjestelmän

ylikuormittuminen ja varmistetaan valtion jatkuvuus. Sen oikeutettu tavoite ei voi olla useampien ihmisten rokottaminen.

"Kielloilla ja määräyksillä on oltava syy-yhteys tartuntojen vähenemiseen, kun otetaan huomioon niiden todellinen ennakoitavissa oleva vaikutus. Tässä tapauksessa vastaaja ei ole edes väittänyt (saati osoittanut), että sen asettamilla rajoituksilla olisi syy-yhteys tartuntojen vähenemiseen. Vastaaja on vain hyväksynyt rokotettujen henkilöiden aiheuttaman taudin leviämisen ja pitänyt sitä vähäpätöisenä ja riittävänä ilman perusteluja sallia taudin leviäminen ja terveydenhuoltojärjestelmälle aiheutuva rasitus rokotettujen henkilöiden kautta. Hyväksyessään viruksen leviämisen rokotettujen henkilöiden kautta vastaaja on näin ollen epäselvä ja ristiriitainen. Näin ollen valtio ei ole tehnyt kaikkea mahdollista estääkseen viruksen leviämisen vaan pakottaakseen rokotuksiin, ja se on toiminut selvästi vastoin tavoitetta vähentää tartunnan leviämiskä."

8) Koronavirustodistusta koskeva vaatimus ei ole asianmukainen toimenpide tartuntojen ehkäisemiseksi, leviämisen estämiseksi tai tautitaakan ehkäisemiseksi.

"Vastaajan arvio rokotusvaatimuksen asianmukaisuudesta on puutteellinen ja perustuu vain valikoituihin johtopäätöksiin, mikä puolestaan viittaa siihen, että rajoitukset on asetettu mielivaltaisesti." Tuomioistuin katsoo, että vaikka tieteellinen näyttö vahvisti rokotteiden antaman suojan, oli selvää, että se oli lyhytaikainen eikä estänyt tartuntatautien leviämistä. Joka tapauksessa, kun kyseessä on näin merkittävä perusoikeuksien rajoittaminen ja olennaisesti pakollisten rokotusten määrääminen, vastaajan oli joka tapauksessa harkittava toimenpiteen tarkoituksenmukaisuutta pidemmällä aikavälillä rokotteiden jatkuvan lyhytaikaisen suojan kannalta. Toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus on kuitenkin kyseenalainen, jos ei tiedetä pysyvän rokotuksen (tehosterokotukset) terveysvaikutuksia, tehosterokotuksista saatavan suojan pysyvyyttä eri kantojen osalta ja jos ei myöskään arvioida tällaiseen järjestelmään liittyvien kustannusten suuruutta."

9) Epäsuora pakkorokotus on ristiriidassa ihmisarvon ja oikeusvaltioperiaatteen kanssa. Ihmisarvon periaate on ristiriidassa sen kanssa, että ihmispersoonaa (ruumista) käytetään sosiaalisen päämäärän välineenä.

"On ihmisarvon periaatteen vastaista, että valtio asettaa henkilön tilanteeseen, jossa hänen on valittava elintärkeän edun (esim. työpaikan) ja rokotuksen välillä."

"On ihmisarvon periaatteen vastaista, että valtio pakottaa henkilön suostumaan lääketieteellisiin toimenpiteisiin, jotka voivat johtaa kuolemaan, hengenvaarallisiin reaktioihin, pysyviin terveysongelmiin (mukaan lukien vammaisuus) ja sairaalahoidon tarpeeseen."

"Ihmisarvon periaatteen kanssa ei myöskään ole sopusoinnussa se, että valtio sulkee henkilön sosiaalisena olentona laajamittaisesti yhteiskunnan ulkopuolelle."

"Valtion lääketieteellinen paternalismi (henkilön painostaminen rokottamaan itsensä suojelemiseksi) on näin ollen ristiriidassa ihmisarvon ja oikeusvaltion periaatteiden kanssa, samoin kuin väitettyyn solidaarisuusvelvollisuuteen perustuva rokotuspaine (henkilön painostaminen rokottamaan muiden suojelemiseksi)."

"Kun erottelua pidetään pelkkänä mukavuuksien poistamisena yhteiskunnasta, on ilmeistä, että myös oikeudenkäynnissä vastaaja ei ole ymmärtänyt ihmisarvon merkitystä ja arvoa vapaassa yhteiskunnassa."

10) Ei ole objektiivista eikä rationaalista syytä kohdella rokotettuja henkilöitä eri tavalla kuin sairauden läpikäyneitä henkilöitä. Perustelut koronatodistuksen erilaisille voimassaoloajoille eivt ole vakuuttavia.

"Koska koskemattomuutta pidetään ainoana sallittuna edellytyksenä toimintaan osallistumiselle, ei ole perusteltua olla ottamatta käyttöön asetusta, joka sallisi niiden henkilöiden osallistumisen, joilla laboratoriokokeiden perusteella on tosiasiallisesti hyväksyttävä immunitaattitaso (eli veren vasta-ainepitoisuus ylittää viitearvon). Vastapuolen käyttäytymistä ei voida hyväksyä etenkin tilanteessa, jossa TNC oli tehnyt asianmukaiset ehdotukset sääntöjen muuttamiseksi molemmissa tilanteissa. Vastaaja on itse korostanut vastauksessaan valitukseen, että Viroon on perustettu kansallinen tutkimuskeskus, jonka tehtävänä on arvioida epidemiologista tilannetta, pitää hallitus ajan tasalla tutkimuksesta ja arvioida mahdollisia rajoituksia ja lieventämistoimia, ja että kansallisen tutkimuskeskuksen tutkijat ovat parhaassa asemassa arvioimaan toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta ja tarpeellisuutta."

11) Perustuslain 16 artiklassa ei sallita pakollista rokottamista, koska rokottamiseen voi liittyä myös hengenvaara.

Asianajotoimisto Pallo&Partnerid Asianajotoimiston asianajaja Jaanika Reilik-Bakhoffin mukaan kyseessä on ensimmäisen asteen päätös, mutta sillä on varmasti merkitystä tulevan sääntelyn muotoutumisessa ja se lisää merkittävästi oikeudellista selkeyttä, koska NETS:n asiaa koskevat säännökset on lähetetty korkeimpaan oikeuteen. "Tuomioistuin on tehnyt erittäin kovaa ja kiitettävää työtä analysoimalla molempien osapuolten väitteitä, erilaisia tieteellisiä lähteitä, perustelumistioita, raportteja ja tilastoja ja antamalla oman perusteellisen arvionsa kaikesta tästä 52 sivulla. Tämä on erittäin tärkeä päätös, koska korkein oikeus voi antaa arvionsa NETS:n säännöksistä samaan aikaan, kun NETS:n

säännöksiä ollaan muuttamassa merkittävästi juuri tässä yhteydessä", Reilik-Bakhoff sanoi.

Myös Viron kansalaisjärjestö Estonian Civil Alliancen perustaja Priit Vimberg sanoo, että tämä on erittäin tärkeä ja käännteentekevä päätös, joka on paljastanut useita huolenaiheita koronaviestinnässä. "Myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tietojärjestelmästä saaduilla tiedoilla oli tärkeä rooli tässä päätöksessä, sillä ne osoittivat rokottamattomien ja rokotettujen henkilöiden sekä eri ikäryhmien todellisen osuuden tautitaakasta. **Esimerkiksi TEHIK-tiedoista kävi ilmi, että rokottamattomien henkilöiden osuus 15-59-vuotiaiden ikäryhmässä sairaalahoitojaksoilla on johdonmukaisesti alle 5 prosenttia, mikä viittaa siihen, että sairaalahoitojaksojen pääasiallinen piirre on niiden korkeampi ikä eikä niinkään se, onko henkilö rokotettu vai rokottamaton**", Vimberg lisäsi.

10. TTL 48a § RIKKOO EUROOPAN NEUVOSTON ANTAMAA SYRJINTÄKIELTOA

Euroopan neuvosto, Council of Europe, viidennessä parlamentaarisen kokouksen istunnossaan 27.1.2021 päättänyt 29.1.2021, että minkäänlaista rokotuspakkoa ei saa olla missään Euroopan maassa, eikä niitä, jotka eivät ota rokotusta, saa millään tavalla syrjiä. Euroopan neuvoston päätöslauselma kieltää jäsenmaita tekemästä koronavirusrokotusta pakolliseksi ja syrjimästä työntekijöitä tai ketään, joka ei ota rokotetta. Euroopan neuvosto on korkea ihmisoikeusauktoriteetti, jota myös Euroopan unioniin kuuluvana Suomen tulee kunnioittaa

Euroopan neuvosto velvoittaa huolehtimaan siitä, että turvallisia ja tehokkaita rokotteita on tarjolla kaikille, jotka niitä haluavat. **Samalla EU:n tulee taata, että kansalaisia informoidaan siitä, että rokotus ei ole pakollinen, ja että ketään ei poliittisesti eikä sosiaalisesti eikä muutoinkaan painosteta ottamaan rokotetta, jolleivät itse sitä halua. EU:n tulee taata, että ketään ei syrjitä siksi, että ei ole ottanut rokotetta, on tällaisen ottamattomuuden peruste sitten terveydellinen tai haluttomuus sinänsä.** Lähde Euroopan neuvoston parlamentaarisen edustajakokouksen päätöslauselma 2383 (2021) // 4., 5., 8.-10. ja 13.7 <https://pace.coe.int/en/files/29348/html>

Huonosti valmisteltu, osin perustuslaillisuuden punnintaa vaille jäänyt TTL 48a § rikkoo Euroopan neuvoston syrjintäkieltoa. Teknisesti rokotus ei ole pakollinen, tosiasiallisesti rokotus on pakollinen, koska jättäessään rokotteen ottamatta sotelainen jää ilman ansiotuloja eikä kykene elättämään itseään valitsemassaan ammattissaan.

11. STM:n ANKARA VASTUU SOTELAISILLE TTL 48a §:n AIHEUTTAMISTA COVID-19 ROKOTEHAITOISTA

Käsityksemme mukaan STM on vastuussa TTL 48a§:n Sote-henkilöstölle aiheuttamista Covid-19-rokotehaitoista. Ankan vastuun taustalla on se, että TTL 48a §:n on tosiasiallisesti pakottava toisin kuin muiden kansalaisten kohdalla joksikin toteutuva Covid-19-rokotteen vapaaehtoisuus.

Ankan vastuun tilanteessa vahingonaiheuttajalla on vastuu aiheuttamastaan vahingosta siitä huolimatta, onko hän syylistynyt laiminlyöntiin tai tuottamukseen. Korvausvastuu syntyy siis yksin sen perusteella, että vahinko todetaan sattuneeksi, vaikka vahingonaiheuttaja olisi toiminut täysin huolellisesti.

12. TTL 48a § LOUKKAA SOTE-HENKILÖSTÖN YHDENVERTAISUUTTA JA ON SYRJINTÄKIELLON VASTAINEN

Perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännös takaa jokaiselle niin muodollisen kuin aineellisenkin yhdenvertaisuuden, yhdenvertaisen kohtelun ja lakiin perustuvan oikeudenmukaisuuden. Yhdenvertaisuusvaatimukseen sisältyy mielivallan kieltä ja vaatimus samanlaisesta kohtelusta samanlaisissa tapauksissa. Sen mukaan viranomaisen tulee soveltaa lakia tekemättä muita eroja kuin laista ilmenee. Näin yhdenvertaisuusperiaate rajoittaa myös viranomaisen harkintavaltaa.

Yleistä yhdenvertaisuussäännöstä täydentää perustuslain 6 §:n 2 momentissa säädetty syrjinnän kieltä. Syrjintäkieltä poikkeaa useimmista muista perusoikeussäännöksistä siinä, että se on perustuslain 23 §:n sisältämän kriisioloja koskevan poikkeamisvaltuuden ulkopuolella. Syrjintäkieltä on näin ollen ehdoton.

Perusoikeusuudistuksen esitöiden (HE 309/1993 vp, s. 44) mukaan perustuslaissa säädetty syrjinnän kieltä ei estä erontekoa ihmisten välillä, vaikka erottelu perustuisi syrjintäsäännöksessä nimenomaan mainittuun syyhyn. Olennaista on, voidaanko erottelu perustella perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävällä tavalla. Perustelulle asetettavat vaatimukset ovat erityisesti säännöksessä lueteltujen kiellettyjen erotteluperusteiden kohdalla kuitenkin korkeat.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen (SopS 85-86/1998) mukaan erilaiselle kohtelulle on oltava objektiivinen ja kohtuullinen oikeutusperuste. Myös YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan sopimuksen (SopS 7-8/1976) tulkintakäytännön mukaan kyseessä ei ole syrjintä, jos erilaiselle kohtelulle on olemassa kohtuulliset ja objektiiviset kriteerit.

Yhdenvertaisuuslaki täsmentää perustuslaissa ja ihmisoikeussopimuksissa asetettuja vaatimuksia ja velvoittaa edistämään yhdenvertaisuutta. Lain tarkoituksena on edistää ja turvata yhdenvertaisuuden toteutumista sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeussuojaa syrjintätilanteissa. Lakia sovelletaan sekä julkisessa että yksityisessä toiminnassa.

Riihimäki 4.7.2022

Leena Kenttämies

Asianajaja, Riihimäki